

CHEB /

JEDNO SRDCE - TŘI TEPNY

DIPLOMOVÁ PRÁCE
ANALYTICKÁ ČÁST

VYPRACOVALA:
Bc. Yelyzaveta Yevstihneieva
VEDOUCÍ PRÁCE:
doc. Ing. arch. Veronika Šindlerová, Ph.D.

FA ČVUT | ZS 2024/2025

OBSAH /

ÚVOD	1
TEORETICKÉ REŠERŠE	2
PŘÍPADOVÉ STUDIÍ	3
HISTORIE	4
SOUČASNÝ STAV	5
VÝKRESY	6
ANALÝZA	7
ZÁVĚR	8
ZDROJE	9

Veřejné prostory jsou klíčovou součástí městského prostředí a mají zásadní vliv na kvalitu života občanů. Postupem času je jejich zkvalitňování a revitalizaci věnována stále větší pozornost, aby sloužila nejen jako místa setkávání, ale také jako místa pro kulturní, rekreační a společenské aktivity.

Město Cheb představuje zajímavý objekt pro zkoumání a zpracování veřejných prostor díky své specifické urbanistické struktuře. Má jasně definované historické jádro, hradiště a okolní charakteristickou krajinu. Kromě toho je město z obou stran ohraničeno přírodními a infrastrukturními bariérami, konkrétně řekou na severní hranici a železniční tratí na jihovýchodě, což vytváří určité výzvy v oblasti propojení a dostupnosti jednotlivých městských částí.

V analytické části diplomové práce se pokusím rozebrat získaná data a analyzovat současný stav veřejných prostor ve městě, identifikovat hlavní problémy a na jejich základě navrhnout koncepci rozvoje. Důraz bude kladen na vytvoření propojené sítě veřejných prostranství, která bude zahrnovat jak revitalizaci stávajících prostor, tak doplnění chybějících prvků.

TEORETICKÉ REŠERŠE /

TEORETICKÉ REŠERŠE

„Verejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zelen, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“ (ze zákona o obcích)

Veřejná prostranství tvoří základní kostru městského prostředí, a proto je můžeme chápat jako všechny prostory, se kterými se člověk setkává v městském prostředí (a nejen v něm). Každé veřejné prostranství je však unikátní, a proto je kladeno důraz na jeho charakter a kontext. Náměstí nebo park v centru města se zásadně liší od podobného prostoru v okrajových částech města. Charakter těchto prostorů závisí nejen na povrchu, ale i na fasádách okolních budov, frekvenci vstupů a jejich prostorových proporcích.

Tyto faktory vytvářejí vlastní hierarchii, která by měla být zohledněna při organizaci celkového systému veřejných prostranství. Tento systém pak vytváří propojenou síť, která strukturuje město a formuje jeho funkční základ.

ZÁKLADNÍ ZÁSADY FORMOVÁNÍ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

1. Výstavba veřejných prostor na křižovatkách cest

Je důležité vytvořit veřejná prostranství v místech, kde se trasy kříží, aby byla zajištěna dostupnost pro občany. Tato místa se stávají přirozenými centry aktivit a pomáhají zvýšit pohyb lidí.

2. Zohlednění potřeb různých skupin uživatelů

Návrh veřejných prostor by měl zohledňovat potřeby a pohodlí různých skupin uživatelů a zajistit přístupnost pro chodce, cyklisty a osoby se zdravotním postižením.

3. Zajištění dostatečného počtu vstupů do VP

Pro zvýšení přístupnosti a zlepšení funkčnosti veřejných prostranství by mělo být zajištěno více vstupů. To umožní snadnější pohyb a otevření prostoru.

4. Umístění VP v blízkosti hlavních městských atraktivit

Veřejná prostranství by se měla nacházet v blízkosti klíčových kulturních, historických nebo turistických míst ve městě. To přiláká více lidí a prostor se tím stane významnějším pro veřejný život.

5. Zapojení do okolní zástavby

Je důležité zajistit, aby veřejné prostory harmonicky zapadaly do okolní architektury, vytvářely aktivní fasády a podporovaly interakci mezi vnitřním prostorem a jeho okolím.

6. Dodržení proporcí a měřítka

Proporce a uspořádání prostoru by měly přispívat k jeho funkčnosti, snadnému pohybu a vizuální přitažlivosti.

PROBLEMATIKA SYSTÉMU VEŘEJNÉHO PROSTORU

Pokud veřejný prostor nepřitahuje různé skupiny lidí, neplní svou funkci, nemá aktivní parter nebo prostě nepůsobí jako příjemné místo pro trávení času, pak s největší pravděpodobností nefunguje jako takový. Bohužel ne všechna veřejná prostranství ve městech jsou atraktivní, bezpečná a celkově fungující.

Problémy s veřejnými prostranstvími mohou vznikat z rady důvodů. Jednou z nich je například souběh pěší, cyklistické a automobilové dopravy na stejném území, kdy je často hlavní důraz kladen na dopravní proud automobilů. Z tohoto důvodu je v těchto místech často omezena automobilová doprava.

Aktivní parter v rámci zástavby může mít pozitivní vliv na kvalitu veřejných prostor, neboť přitahuje lidi a podporuje ekonomiku. Avšak nadměrná koncentrace aktivit v historických čtvrtích může tento efekt zvrátit a vést k tomu, že se pěší historická ulice promění v nákupní centrum, čímž ztrácí svou původní atraktivitu.

Dalším problémem je moderní rozvoj měst, kdy jsou jednotlivé části města zastavovány v uzavřených celcích, což vede k nedostatečnému propojení s existujícími veřejnými prostranstvími. Velké uzavřené bloky, zejména v případě výrobních nebo sportovních areálů, jež jsou obehnané plotem, narušují prostupnost území a komplikují jeho správné fungování. K těmto problémům může rovněž patřit špatná orientace ve městě, kdy lidé intuitivně nezvládají orientaci a neví, jakým směrem se mají pohybovat.

Trvalým a výrazným problémem bývá také nedostatečné ozelenění veřejných prostranství, což má zásadní vliv na jejich kvalitu a pohodu obyvatel. Tento výčet problémů je samozřejmě mnohem širší.

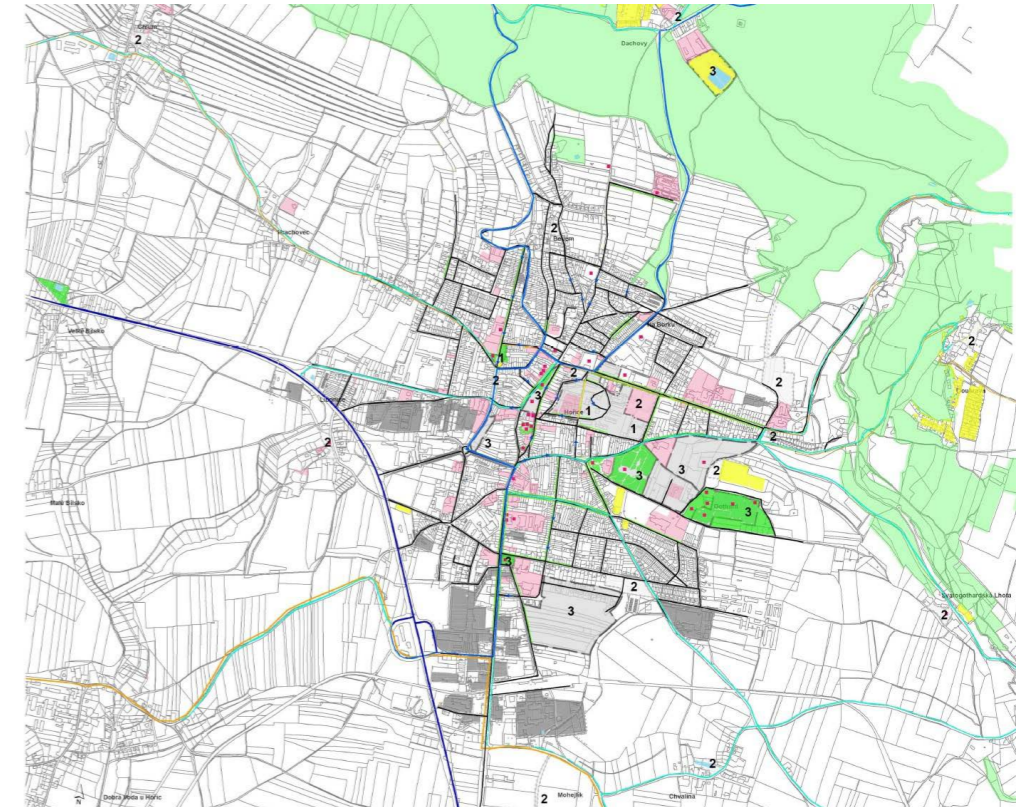
Mým úkolem proto bude takové problémy identifikovat a řešit je prostřednictvím přestavby konkrétní jednotky veřejného prostoru nebo návrhu zcela nové.

PŘÍPADOVÉ STUDIÍ /

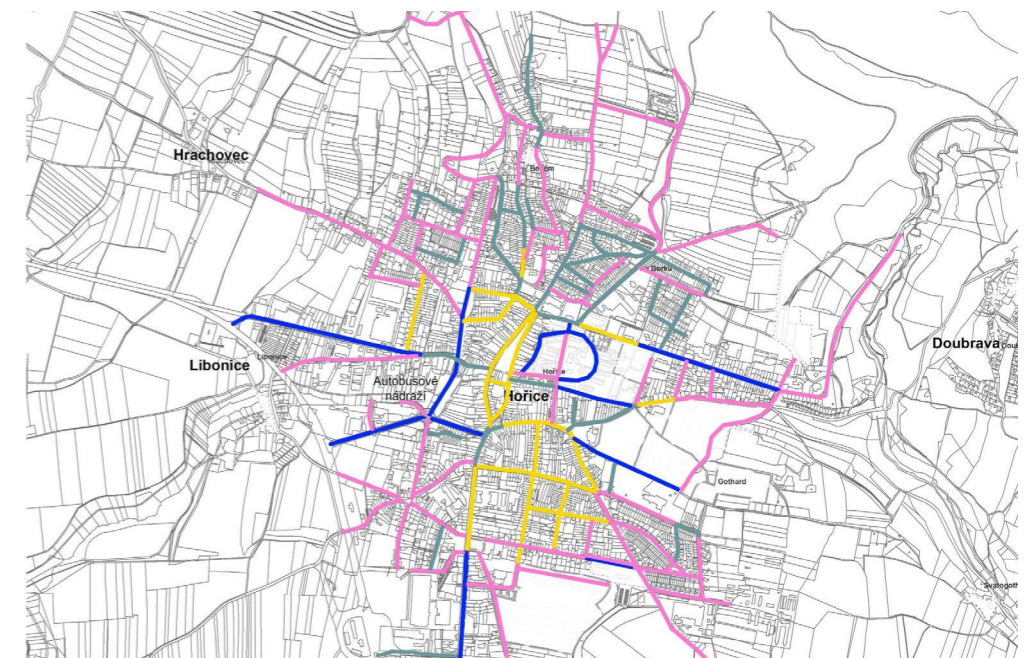
ÚZEMNÍ STUDIE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ HORICE

Město Hořice, Česká republika
Zpracovatel: M&P ARCHITEKTI
Zdroj: www.horice.org

Pro svou práci jsem si jako příklad vybrala část studie, která se konkrétně zabývala schematickým typickým řešením ulic města. Všechny ulice byly analyzovány a následně zařazeny do systému čtyř kategorií. Při definování těchto kategorií byl kladen důraz především na umístění ulice v městském systému, typ zástavby nebo stávající dopravní řešení. Cílem této práce bylo vytvořit obraz moderního města se zelení.

Územní studie veřejných prostranství města Hořice - Uliční systém - Analýza uličního systému (1)

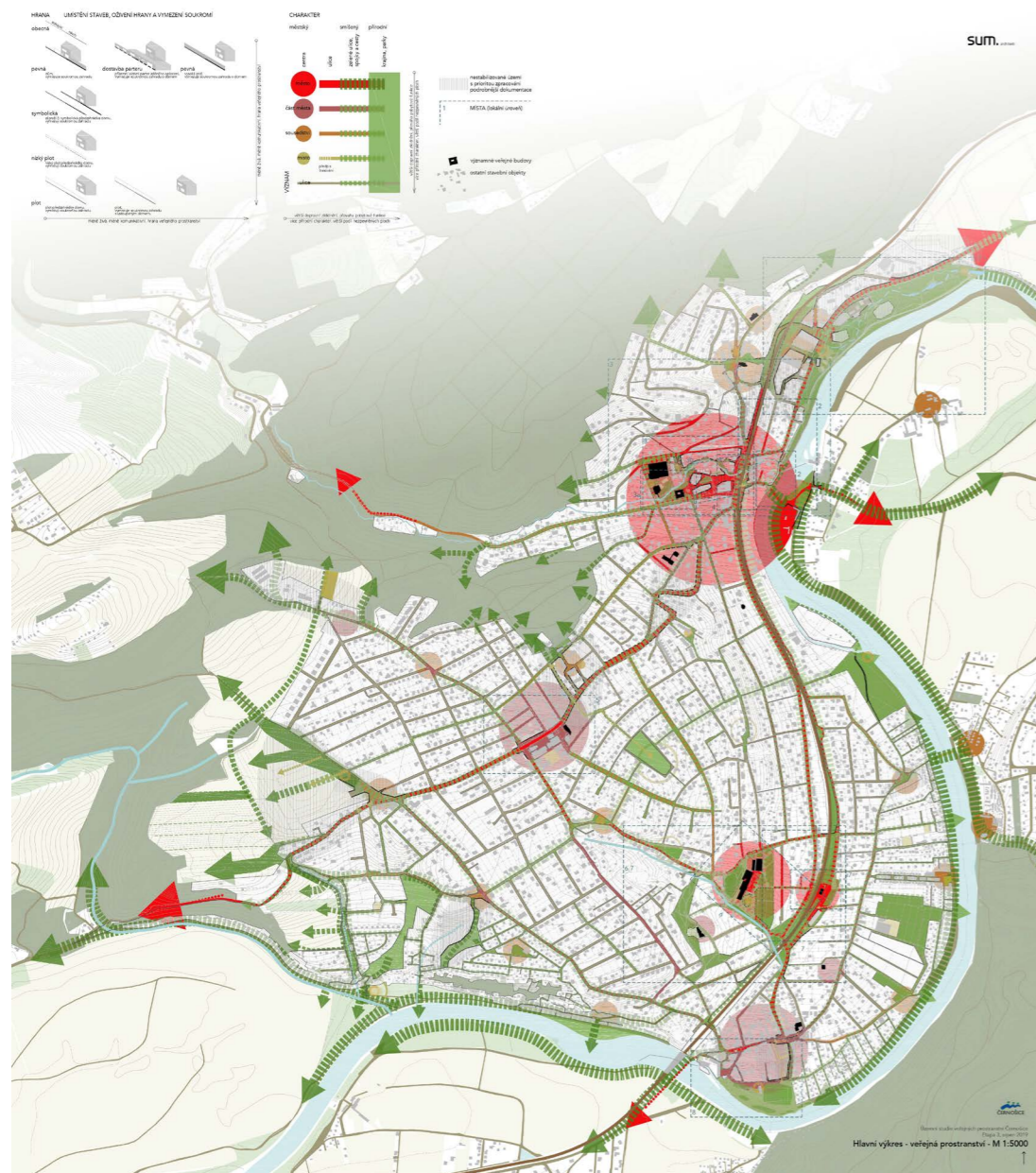
Územní studie veřejných prostranství města Hořice - Uliční systém - Výkres zatřídění ulic (2)

ÚZEMNÍ STUDIE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ ČERNOŠICE

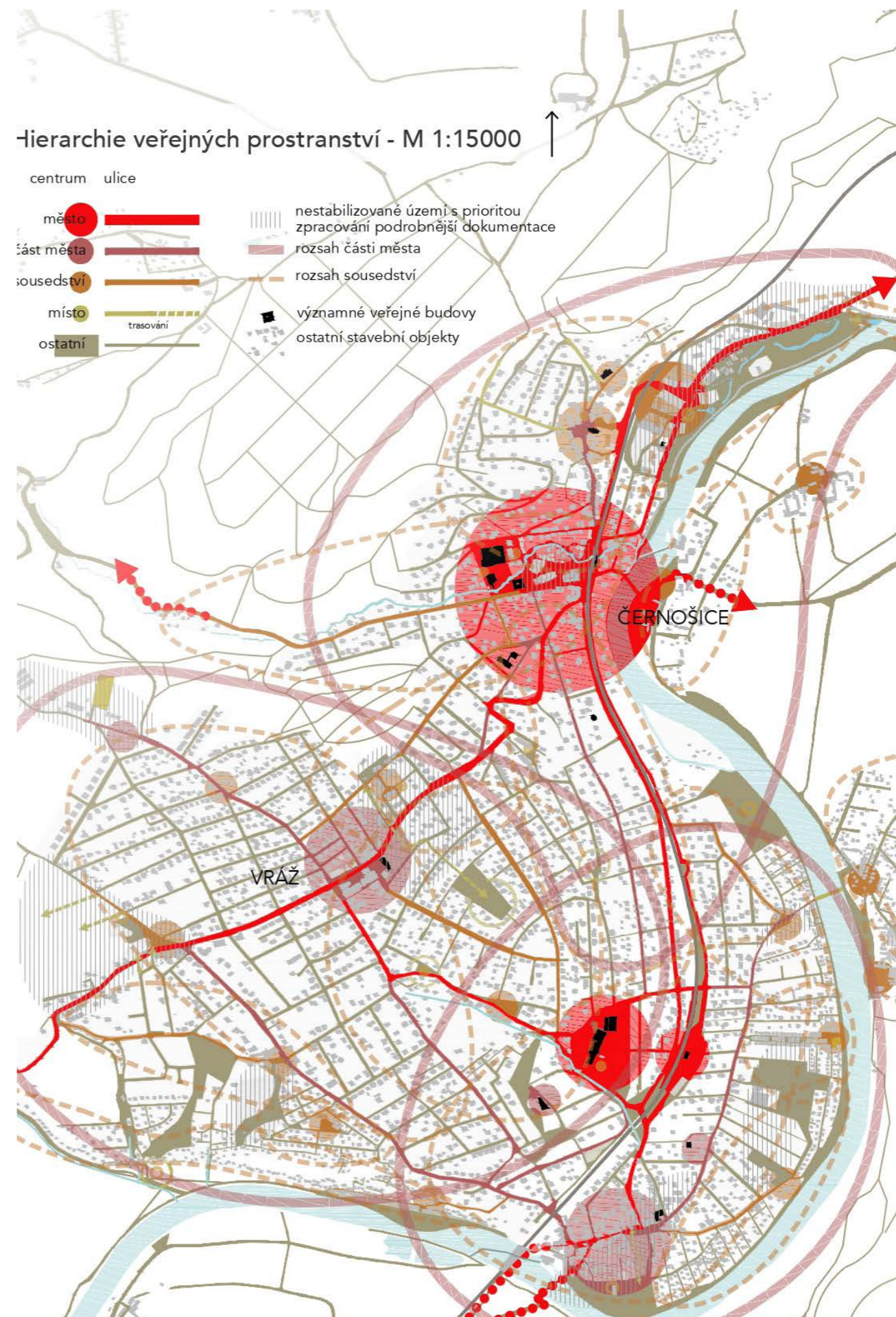
Město Černošice, Česká republika
Zpracovatel: SUM. Architekti
Zdroj: www.mestocernosice.cz

Územní studie veřejných prostranství v Černošicích se zaměřila na vizi živého maloměsta, které využívá svou dopravní dostupnost a funkci spádové obce.

Pro mou práci v tomto projektu je nejcennější a nejužitečnější práce se čtvrtěmi různých měřítek a jejich obyvateli, konkrétně s tím, jak jsou definována jejich centra a hlavní ulice. Význam míst v hierarchii veřejných prostranství určuje jejich potenciál, charakter, standardy a priority zásahů k posílení jejich identity a obyvatelnosti. Tedy čtvrti celoměstského významu odrážejí vyšší míru reprezentace; čtvrti menšího významu a na nižší úrovni měřítka jsou intimnější, s hlubšími vazbami mezi jednotlivými obyvateli.

Územní studie veřejných prostranství Černošice - celoměstská úroveň - hlavní výkres (3)

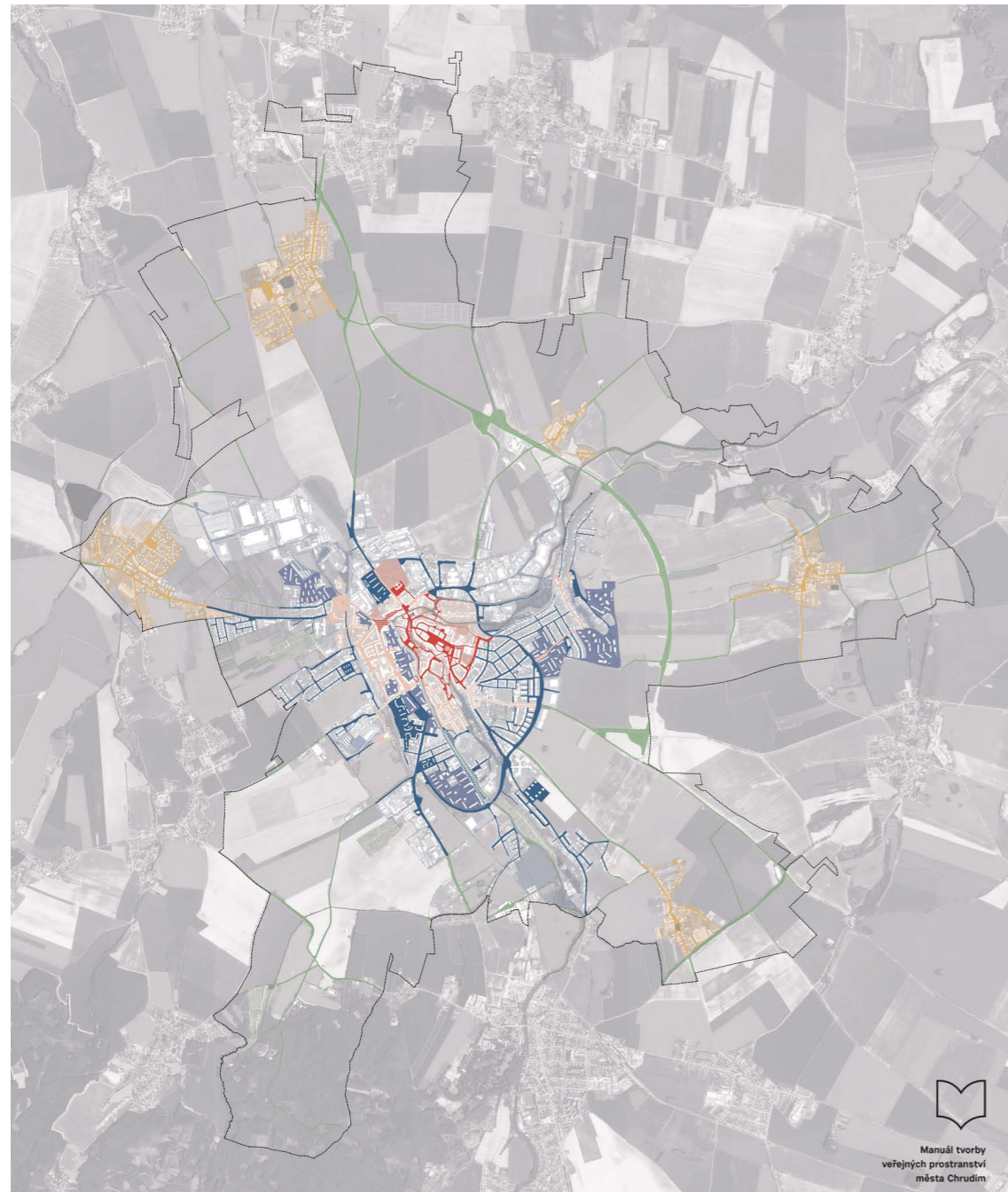
Územní studie veřejných prostranství Černošice - celoměstská úroveň - hierarchie veřejných prostranství (4)

ÚZEMNÍ STUDIE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ CHRUDIM - KONCEPT

Město Chrudim, Česká republika
Zpracovatel: re:architekti studio s.r.o.
Zdroj: www.chrudim.eu

Komentář autora:

„Projekt je zaměřen na zpracování územní studie, která by měla být základním materiálem pro uspořádání veřejných prostranství města Chrudim včetně jeho částí Medlešice, Vlčnov, Topol a Vestec. Zpracovaná územní studie bude řešit v optimální podrobnosti území především uspořádání ploch včetně zásad pro materiálové řešení, koncepci zeleně, pravidla pro rozmístění prvků drobné architektury, mobiliáře a potřebného technického vybavení, sjednocení pravidel pro umístování prvků ve veřejném prostoru (informační a reklamní zařízení) a provázanost s územním plánem města.“

Územní studie veřejných prostranství města Chrudim - Koncepce širšího systému veřejných prostranství - Výkres zařazení veřejných prostranství do zón standardů (5)

Územní studie veřejných prostranství města Chrudim - Koncepce širšího systému veřejných prostranství - Výkres zařazení veřejných prostranství do zón standardů (6)

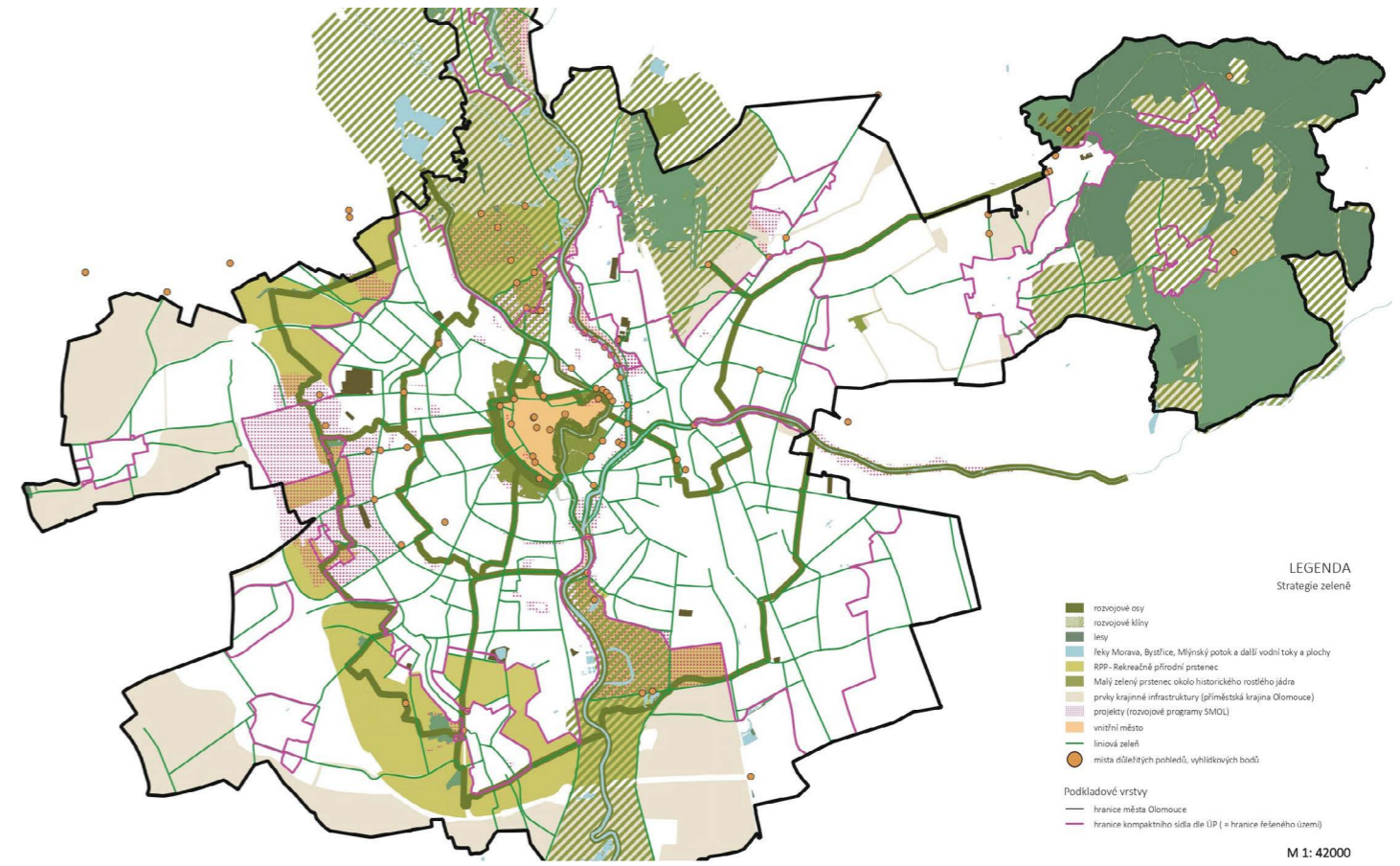
KONCEPCE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ VE MĚSTĚ OLOMOUČ

Město Olomouc, Česká republika
 Zpracovatel: MCA atelier s.r.o.
 Zdroj: www.olomouc.eu

Komentář autora:

„Olomouc je město s jedním z největších potenciálů pro kvalitní veřejná prostranství v republice, daný především cennou historickou strukturou i systémem zeleně a napojení na krajinu. Jedním z důležitých principů práce s veřejnými prostranstvími je proto tyto hodnoty uchovávat, navracet jim obsah, rozvíjet je a doplňovat novou vrstvou.“

Dokument Koncepce formuluje základní vizi cílového stavu, která koresponduje se stávajícími hodnotami města a reaguje na jeho aktuální problémy a potřeby. Tato vize je dlouhodobá a předpokládá se, že jí bude dosahováno postupně.“

Koncepce veřejných prostranství v Olomouci - STRATEGIE ZELENĚ (9)

vyznačení v rámci města M 1:250 000

náměstí Republiky (7)

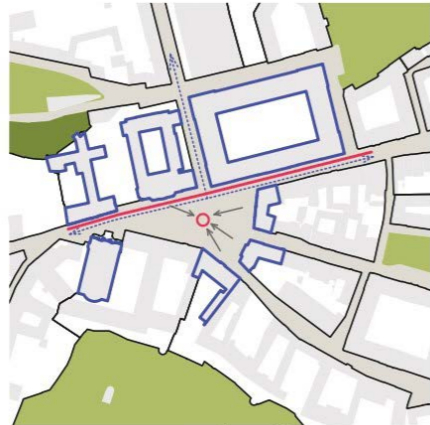

schéma přístupu M 1:5000

vyznačení v rámci města M 1:250 000

Žižkovo náměstí (8)

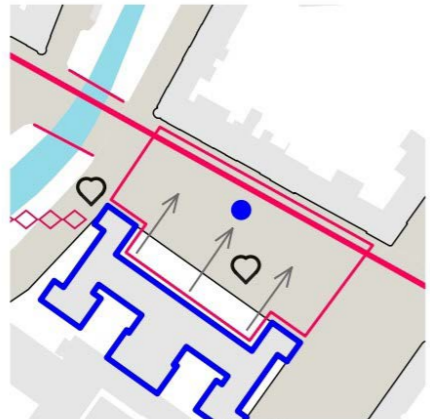
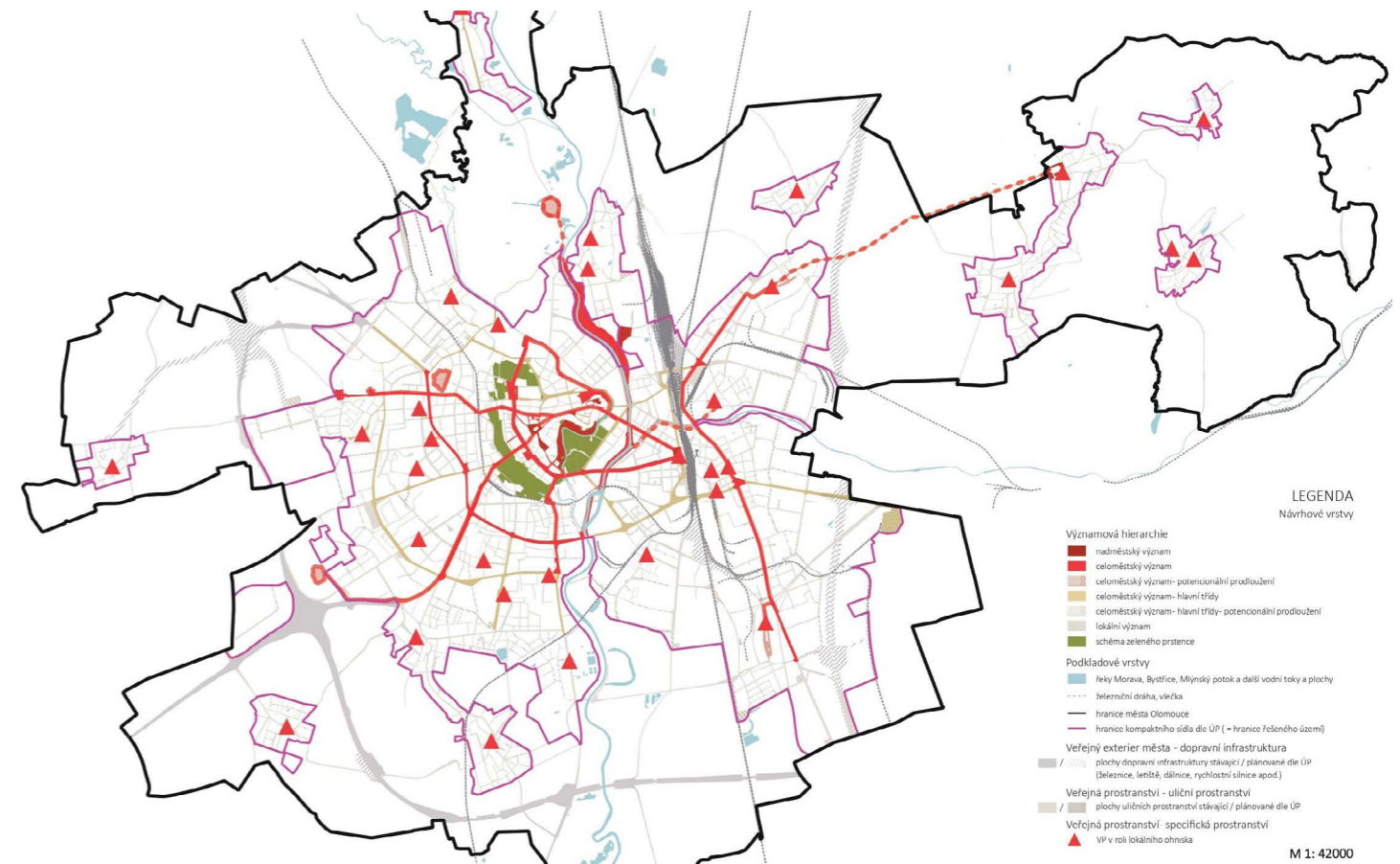

schéma přístupu M 1:2500

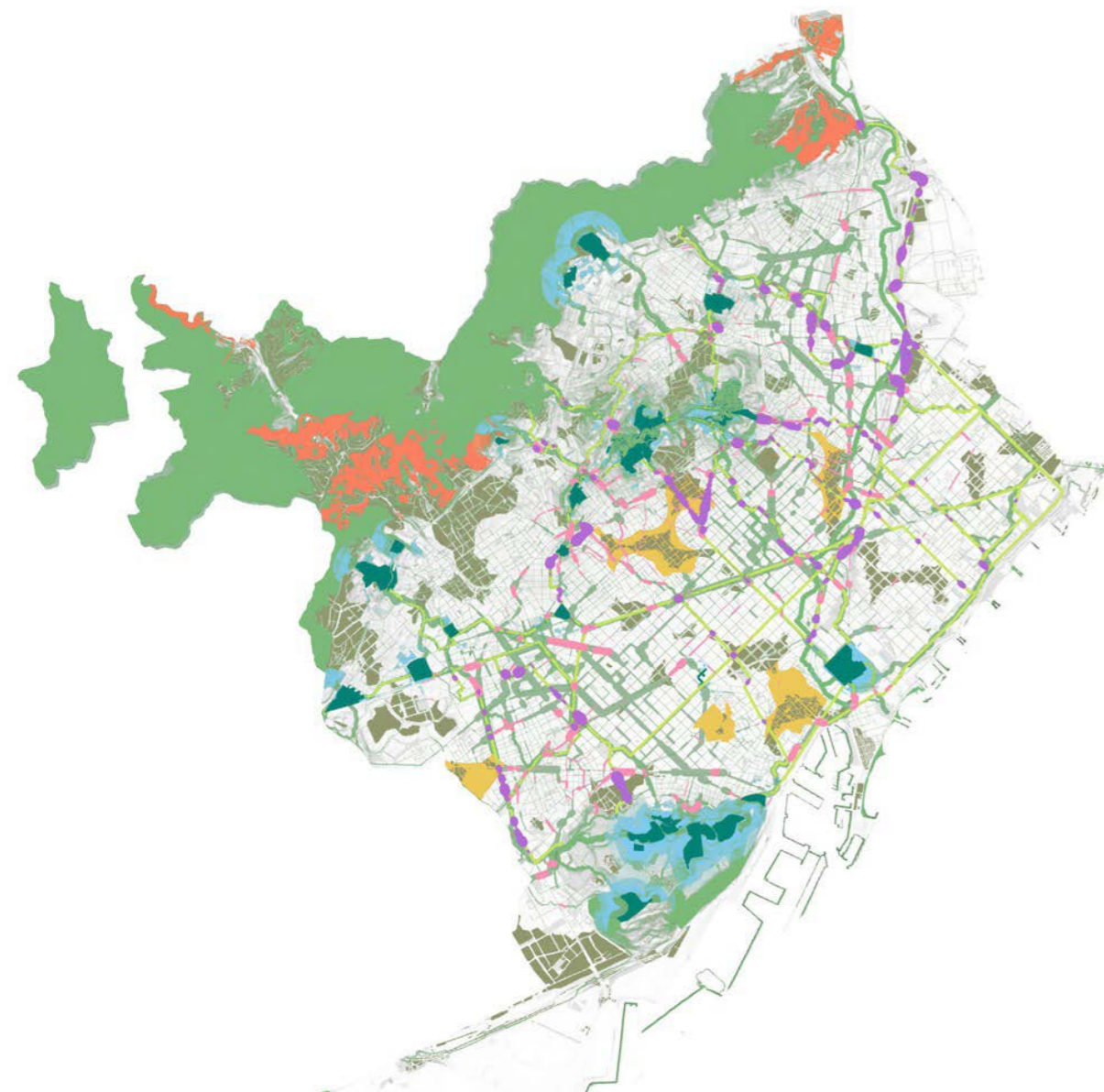

Koncepce veřejných prostranství v Olomouci - VÝZNAMOVÁ HIERARCHIE (10)

THE BARCELONA NATURA PLAN (2021-2030)

Barcelona, Španělsko
Zdroj: www.barcelona.cat

Barcelona má na metropoli dobré ekologické standardy. Na jednoho obyvatele připadá přibližně 18 m² zelené plochy. Barcelonský Natura Plan navrhuje do roku 2030 zvýšit plochu zeleně na jednoho obyvatele o 1 m². V kompaktním městě se tento úkol stává náročným, a proto plán zavádí 4 kategorie zeleně: metropolitní zeleň, zeleň pro propojení, zeleň pro posílení biodiverzity a zeleň pro rovnost. Plán rovněž stanovuje širokou škálu míst, která mohou být zpřírodněna. Klíčem k úspěchu města je rozmanitost a využití městských hodnot.

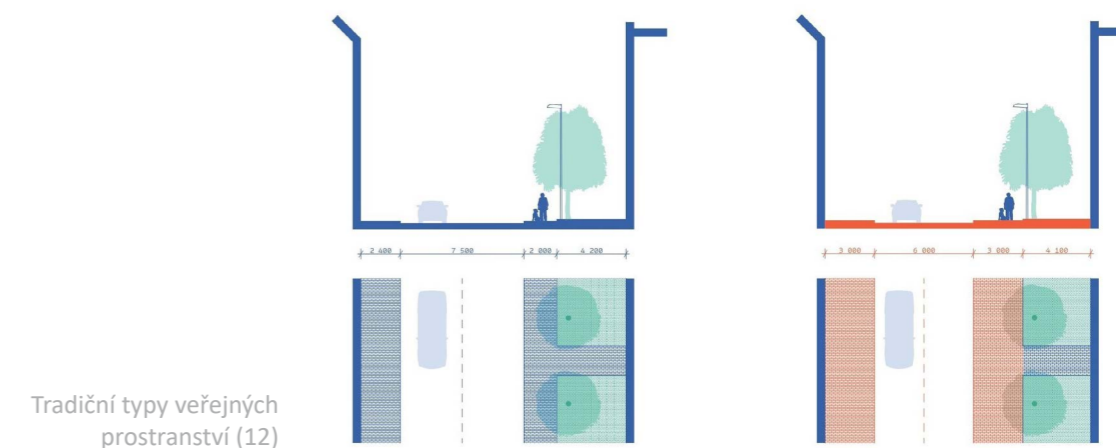
MANUÁL PRO ROZVOJ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ MĚSTA HUMPOLCE

Humpolec, Česká republika
Zpracovatel: OK PLAN ARCHITECTS
Zdroj: <https://www.okplan.cz>

Komentář autora:

„Manuál je souborem tří publikací, které se zabývají veřejným prostorem města Humpolce.

Jeho cílem je popis stavu veřejného prostoru a návod na správný způsob zacházení s ním. Zprostředkovává základní orientaci v koncepci a směřování rozvoje města Humpolce.“

PARK DUKELSKÁ

České Budějovice, Česká republika
Zpracovatel: Rusina Frei Architekti
Zdroj: www.asb-portal.cz

Tento projekt mě zaujal především proto, že v něm vážně a důležitě vidíme, jak město České Budějovice pracuje se svým vodním zdrojem, řekou. Jedná se o nedávno dokončené rekonstrukci Dukelského městského parku, která umožňuje místním obyvatelům přímý kontakt s vodou a posiluje reprezentativní atmosféru významného místa celého města.

Město Cheb má bohatou historii, která sahá až do raného středověku. Vzniklo ve 13. století a díky své výhodné poloze na řece Ohři a blízkosti německých hranic se stalo důležitým obchodním a kulturním centrem. V průběhu historie bylo město součástí různých států, jako Bavorsko a Rakousko-Uhersko. Během druhé světové války došlo k výrazným změnám, včetně demografických a architektonických, způsobených přesídlením německých občanů. Po válce se Cheb stal důležitým regionálním centrem, kde se postupně zvýšila role cestovního ruchu a kultury.

Přibližně ve stejné době se Cheb stává městem panelových domů, která postupně obklopí historické centrum. Tento trend pokračuje i dnes, přičemž Cheb je městem, kde se vedle historických budov objevují nevhodné moderní úpravy, které narušují původní charakter. Nicméně město má potenciál využít své historické dědictví a spojit ho s novými prvky, čímž by mohlo vytvořit harmonickou souhru mezi minulostí a současností.

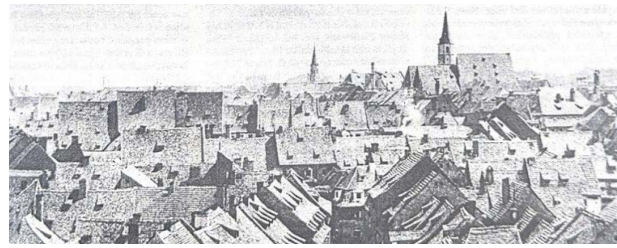
Císařské otisky stabilního katastru

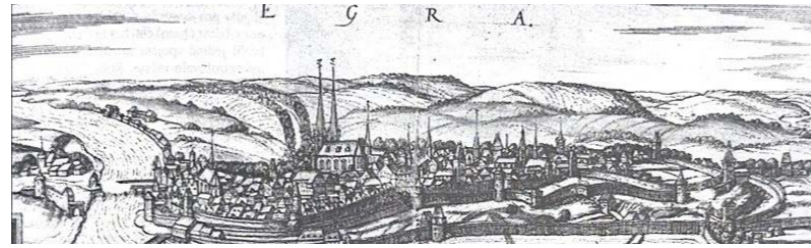
II. vojenské mapování 1806-1869

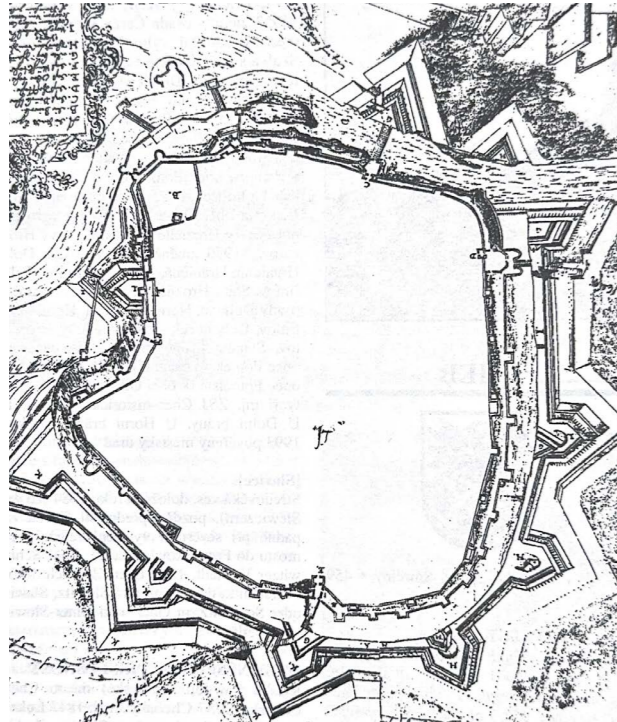
III. vojenského mapování 1876-1878

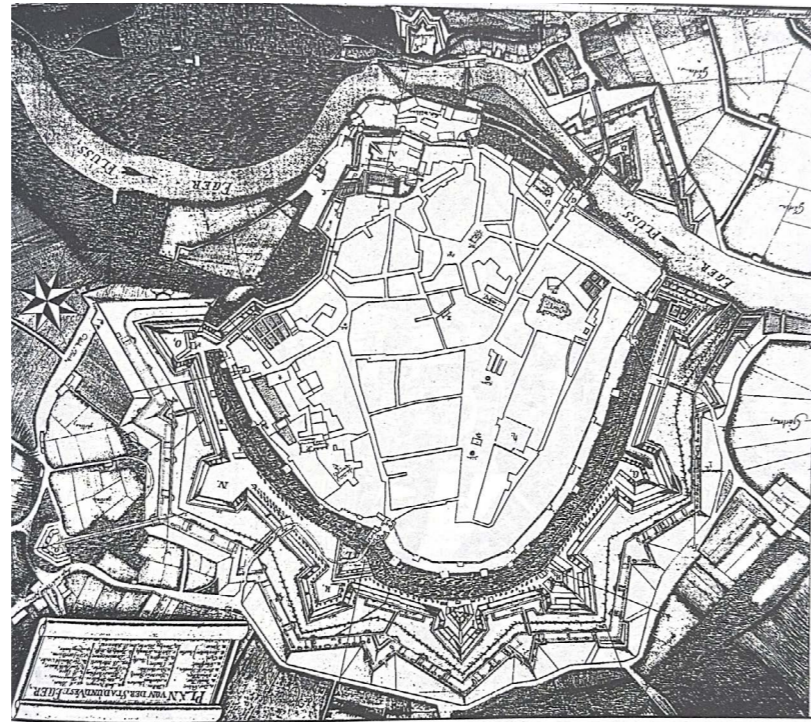
Cheb, pohled na město, 1928

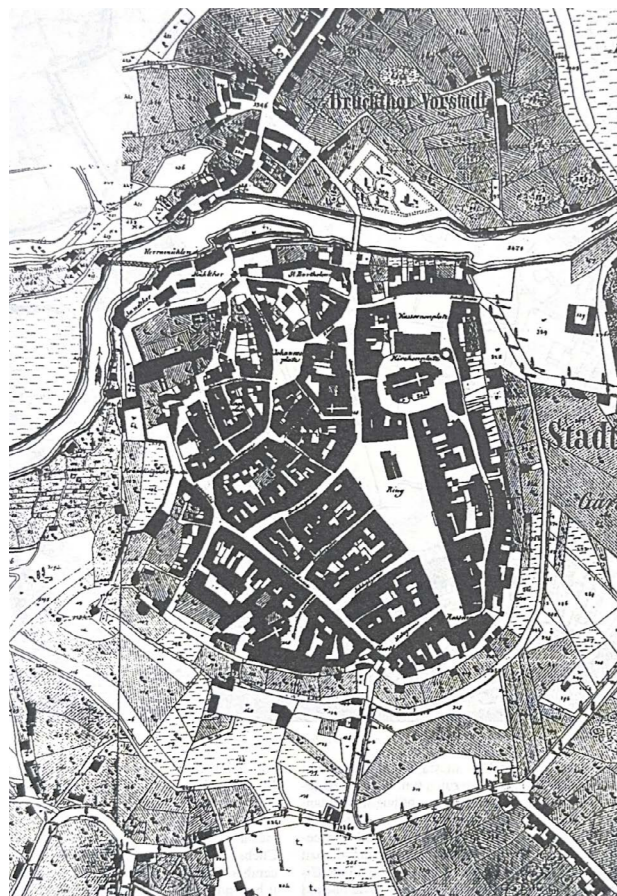
Cheb, pohled na město, 1576

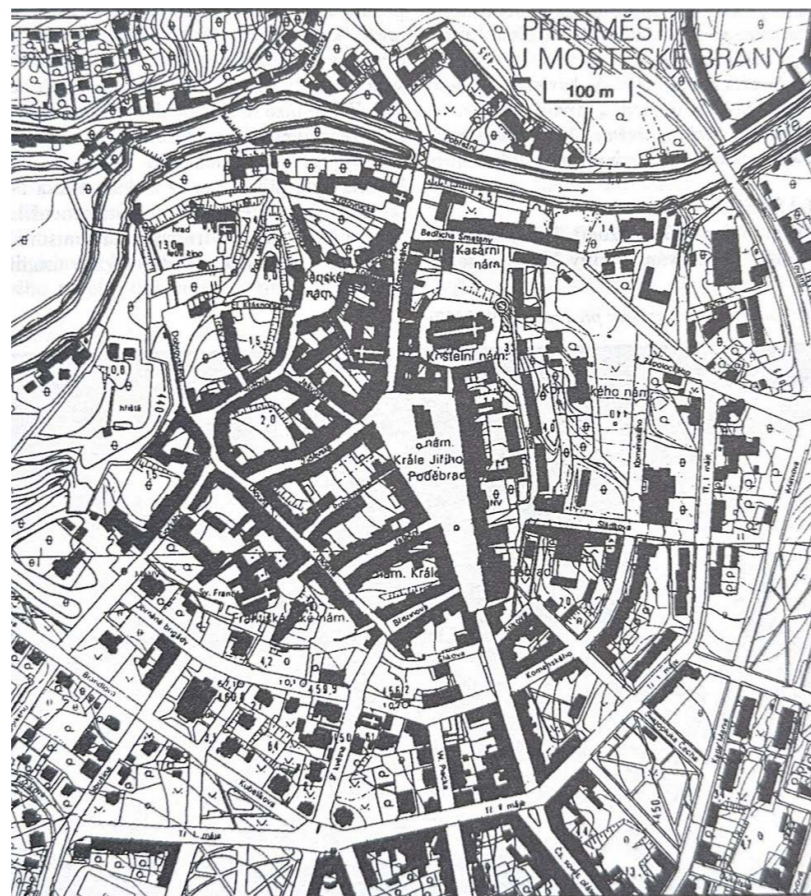
Cheb, schéma opevnění města, 1650

Cheb, půdorys města s opevněním, 1749

Cheb, mapa stabilního katastru, 1841

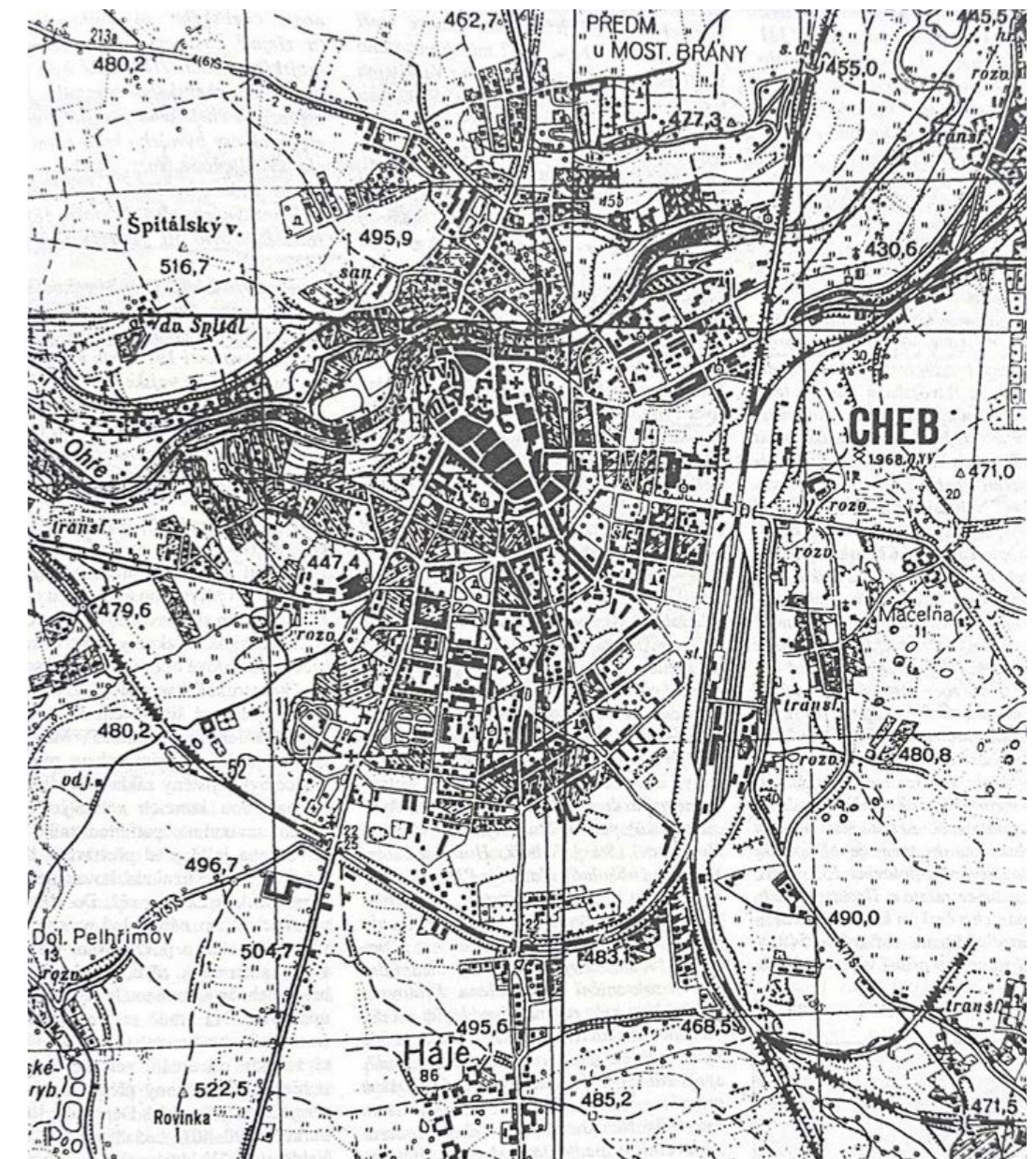
Cheb, historické jádro po asanace, 1989

Vzhledem k tomu, že město Cheb má za sebou bohatou historii, jeho veřejná prostranství se začala rozvíjet již ve století středověku. Historické jádro města s centrálním náměstím Krále Jiřího z Poděbrad bylo aktivně využíváno pro obchodní účely, setkávání a společenské akce.

Jak je patrné z map v období baroka a renesance, centrum se začalo rozvíjet a růst, což se odrazilo v hustší síti ulic a diverzifikaci veřejných prostorů. Tato období se charakterizovala specifickými architektonickými styly, které obohatily veřejné prostory o kašny, sochy a parky.

S rozvojem průmyslu v 19. století se města více urbanizovala a veřejná prostranství se začala přizpůsobovat potřebám rostoucího počtu obyvatel. Tak se na náměstí a v ulicích objevily prvky pěší a dopravní infrastruktury.

Po druhé světové válce následovala masivní výstavba panelových sídlišť a vznik nových čtvrtí s vícepodlažními bytovými domy, parky a sportovními areály. V posledních letech se v Chebu klade důraz na zlepšení kvality veřejných prostranství, což zahrnuje rozvoj pěších a cyklistických zón a modernizaci historických veřejných prostorů.

Cheb, historické jádro po asanace, 1989

SOUČASNÝ STAV /

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Nachází se: v Karlovarském kraji

Pocet obyvatel: 32 825

Hustota osídlení: 96,32 obyv./km²

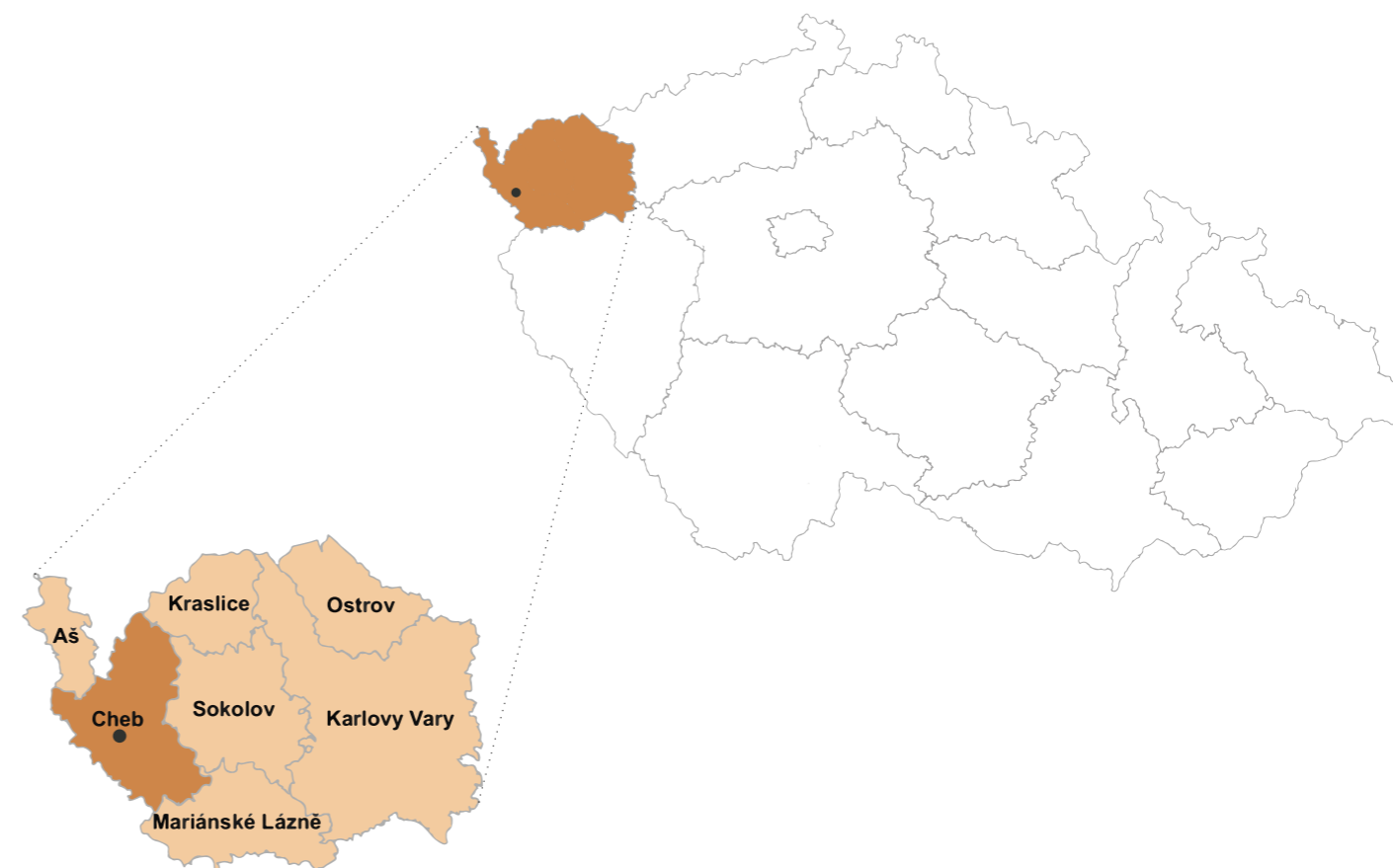
Nadmorská výška: 459 m n. m.

Rozloha: 96,35 km²

„Město Cheb leží v západní části České republiky, v blízkosti hranic s Německem. Nachází se v bezprostřední blízkosti lázeňského trojúhelníku, který je tvořen Františkovými Lázněmi, Mariánskými Lázněmi a Karlovými Vary.

Cheb byl už od středověku významným dopravním uzlem, ležel na důležité královské cestě z Norimberka do Prahy. Chebem prochází také důležitý třetí železniční koridor, který vede z Ostravy do Německa.“

Zdroj: TIC Cheb

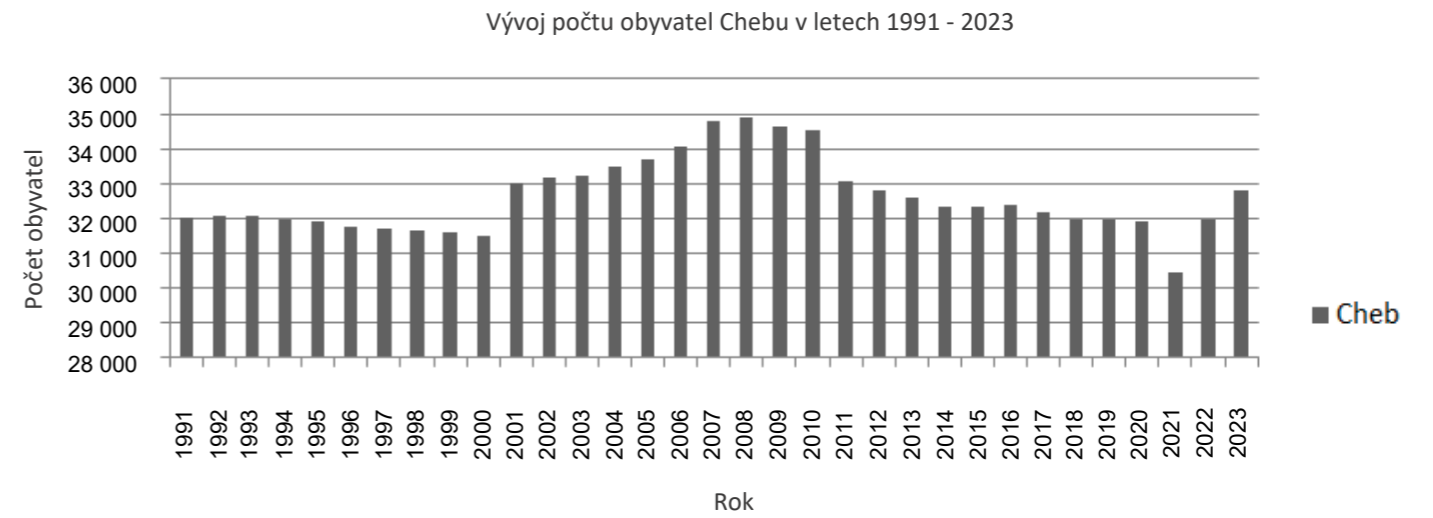
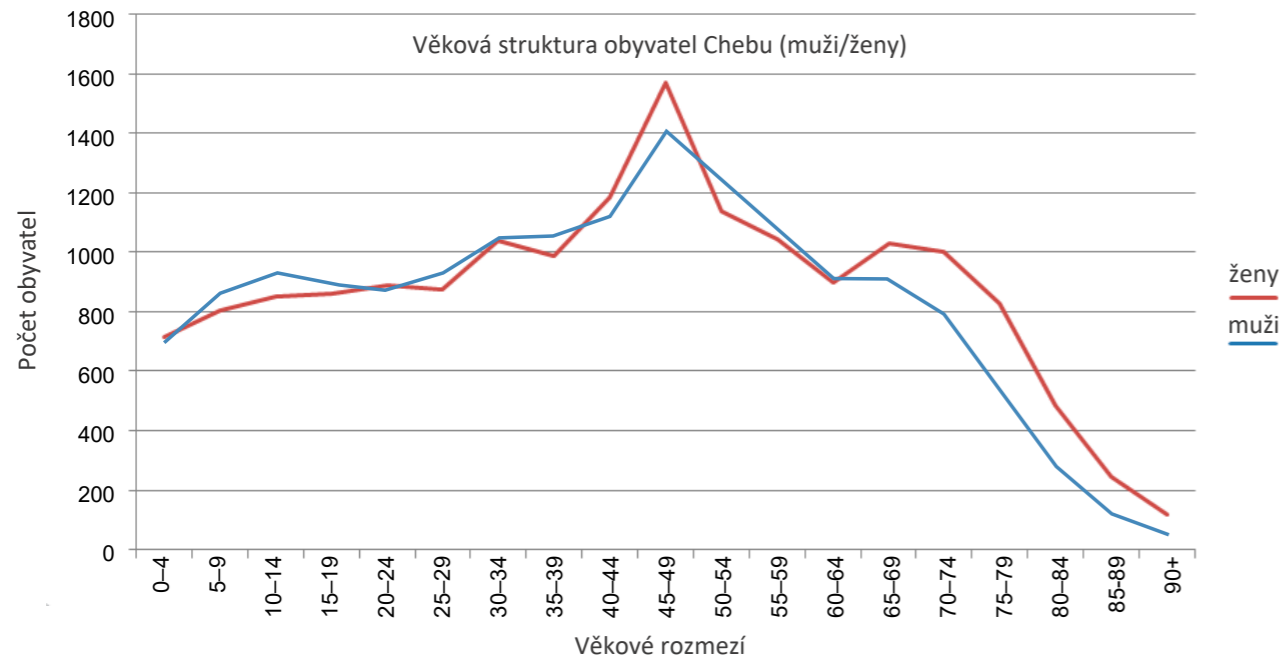
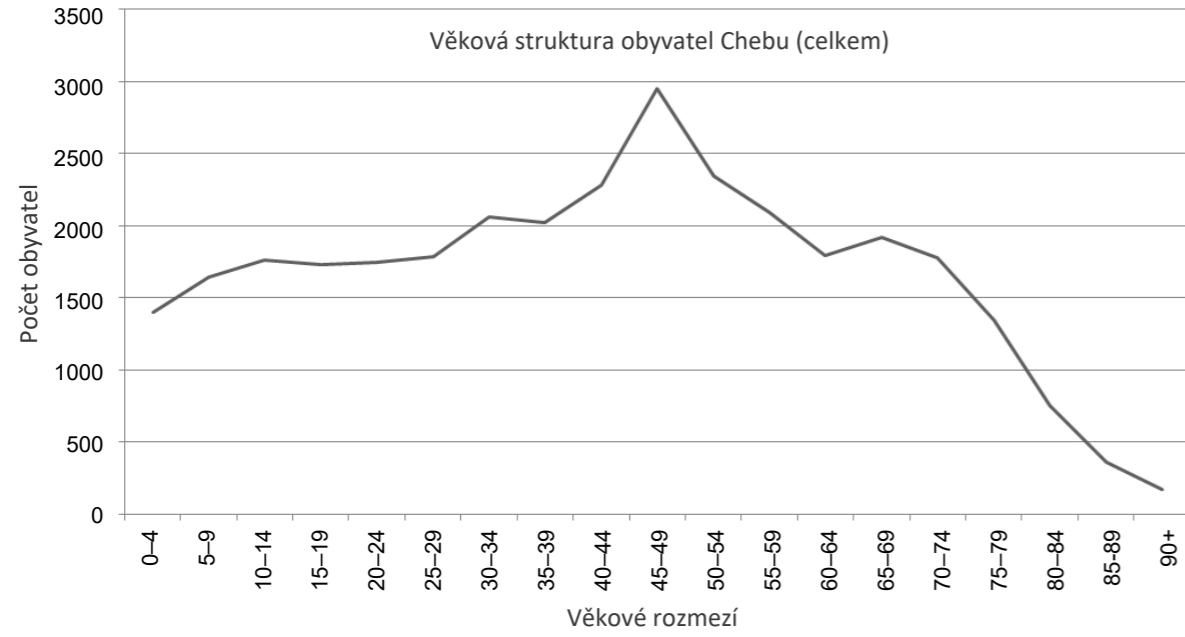

OBYVATELSTVO

V roce 2001 měl Cheb přibližně 34 000 obyvatel, avšak do roku 2011 počet klesl na 32 401 a v roce 2018 činil 31 988. Co se týče věkové struktury, podle údajů ČSÚ v roce 2018 byl medián věku obyvatel Chebu 42,2 roku, což se blíží celostátnímu průměru. Vzhledem k nárůstu průměrného věku o jeden rok během posledních pěti let lze usuzovat, že město čelí trendu stárnutí populace.

Tento vývoj naznačuje, že Cheb v posledních desetiletích čelil změnám v demografické struktuře, což podtrhuje potřebu zaměřit se na rozvoj městské infrastruktury, zlepšení veřejných prostranství a podporu přítoku mladších obyvatel.

Nicméně současná stabilizace počtu obyvatel města na úrovni mírně přes 32 000 ukazuje na pozitivní trend, který může být výhodou při plánování a řešení systému veřejných prostranství.

FOTODOKUMENTACE

SOUČASNÝ STAV MĚSTA

Hlavní nádraží

Nejvyšší panelové domy v Chebu

Kostel sv. Mikuláše

Pěší zóna města - ulice Svobody

Náměstí krále Jiřího z Poděbrad

Pěší zóna města - ulice Svobody

Pohled na Kasární náměstí

Kostel sv. Mikuláše

Pěší zóna města - ulice Svobody

Orientační grafika v Chebu

Náměstí krále Jiřího z Poděbrad

FOTODOKUMENTACE

SOUČASNÝ STAV MĚSTA

Pohled na dřevěnou lávku přes řeku

Orientační grafika v Chebu

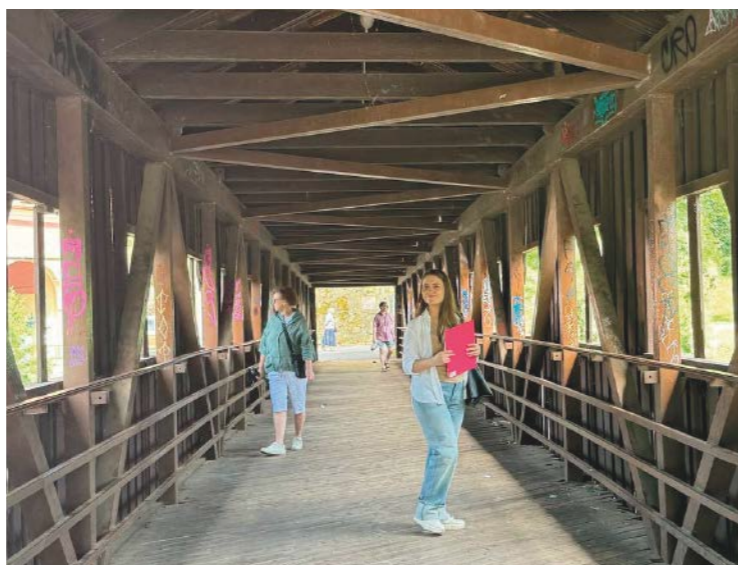
Výhled na hrad

Výhled na řeku

Lávka přes železniční trať

Dřevěná lávka přes řeku

Dřevěná lávka přes řeku

Kulturní centrum v Chebu

Nový skatepark u řeky

Nový stadion na břehu řeky

Zimní stadion v Chebu

Boxy pro úschovu kol u hlavního nádraží

CHARAKTER VEŘEJNÝCH PROSTORU VE MĚSTĚ

NÁMĚSTÍ DR. MILADY HORÁKOVÉ PŘED HLAVNÍM NÁDRAŽÍM

PĚŠÍ ZÓNA MĚSTA - ULICE SVOBODY

HISTORICKÉ CENTRUM - NÁMĚSTÍ KRÁLE JIŘÍHO Z PODĚBRAD

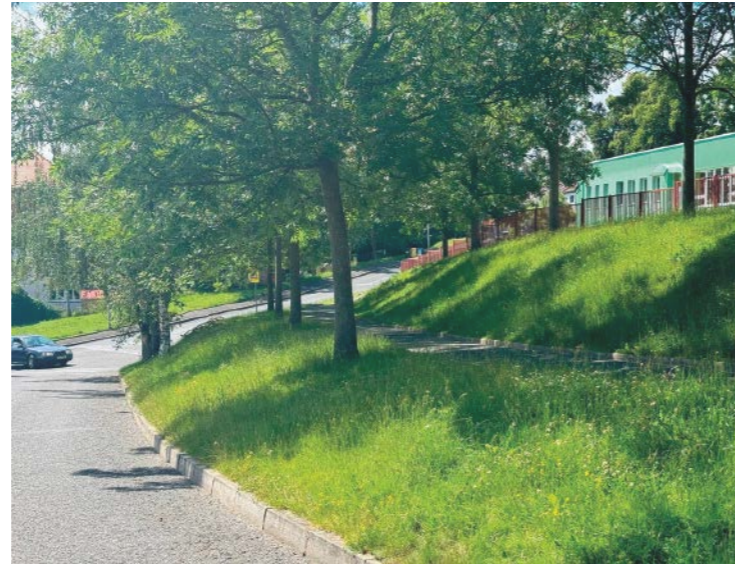

CHARAKTER VEŘEJNÝCH PROSTORU VE MĚSTĚ

MÍSTNÍ CENTRUM V SÍDLIŠTNÍ ČTVRTI

OBYTNÁ ULICE VE ČTVRTI S ŘADOVÝMI DOMY

NÁBŘEŽÍ ŘEKY S PĚŠÍ A CYKLISTICKOU ZÓNOU

CHARAKTER VEŘEJNÝCH PROSTORU VE MĚSTĚ

STEZKA PRO PĚŠÍ A CYKLISTY V PARKU U ŘEKY

ULICE V ČTVRTI MĚSTSKÝCH RODINNÝCH DOMŮ

OBYTNÁ MĚSTSKÁ ULICE

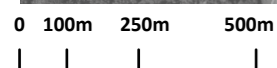
0 100m 250m 500m

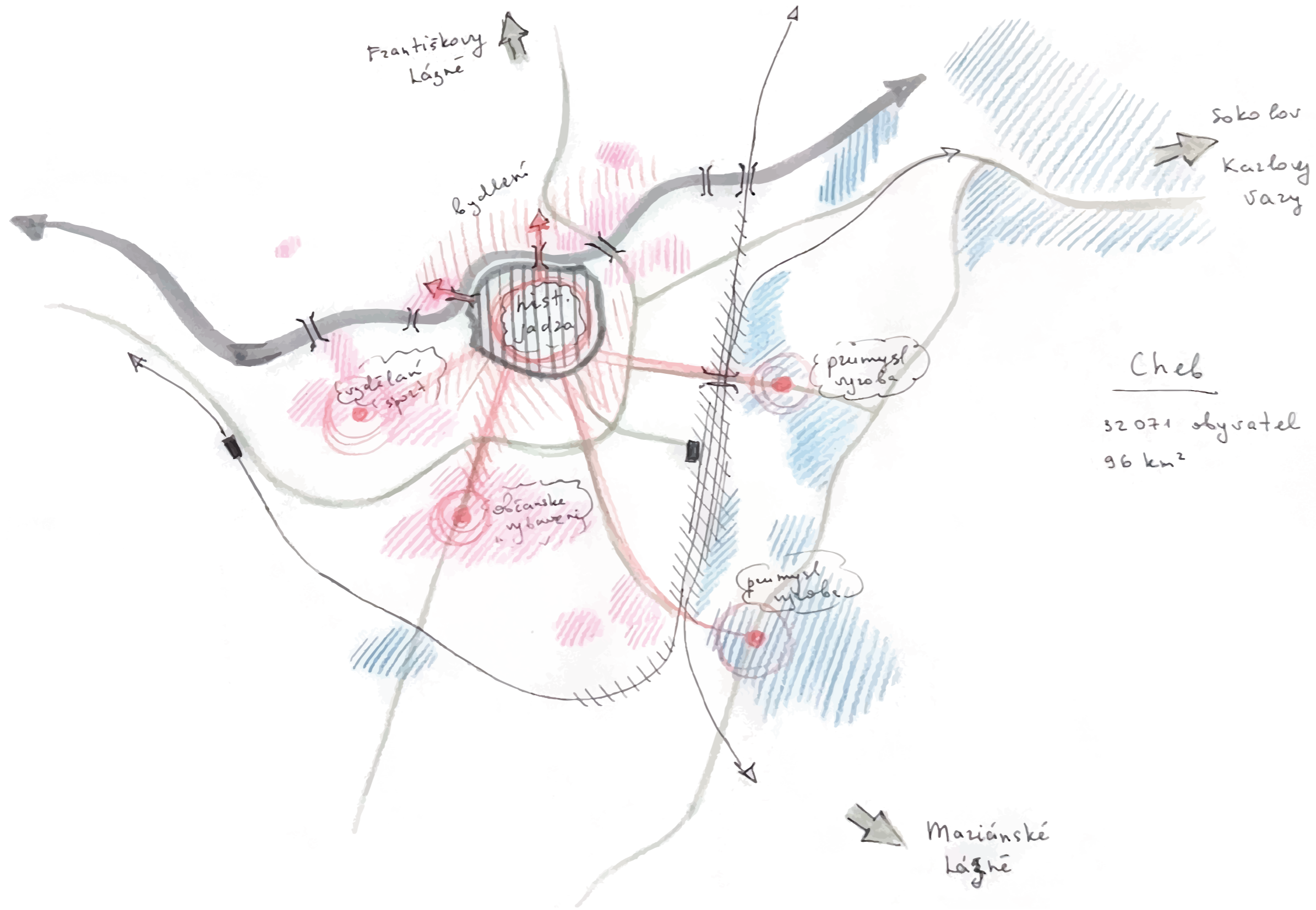

LEGENDA

- plochy změn v krajině
- zastavitelné plochy
- plochy přestavby
- území rezerva

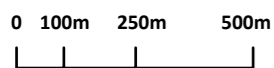

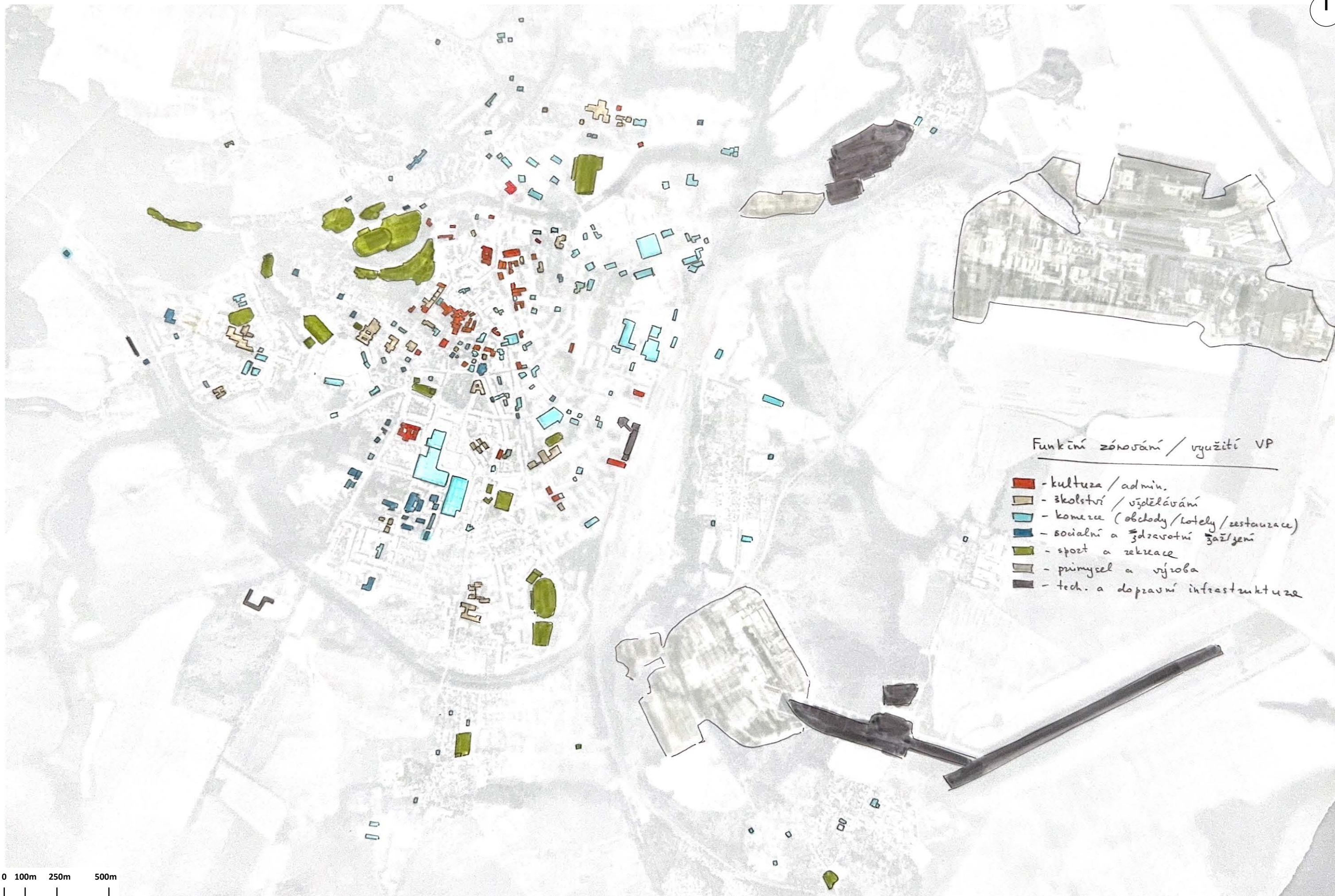

Cheb
32 071 obyvatel
96 km²

LEGENDA

- řeka Ohře
- hlavní silnice
- železnice
- železniční zastávka
- hlavní spojení (směry propojení VP)
- koncentrace občanské vybavenosti a bydlení
- koncentrace průmyslu, výroby a skladování
- památková rezervace
- historické jádro
- ostatní jádra (lokální centra)

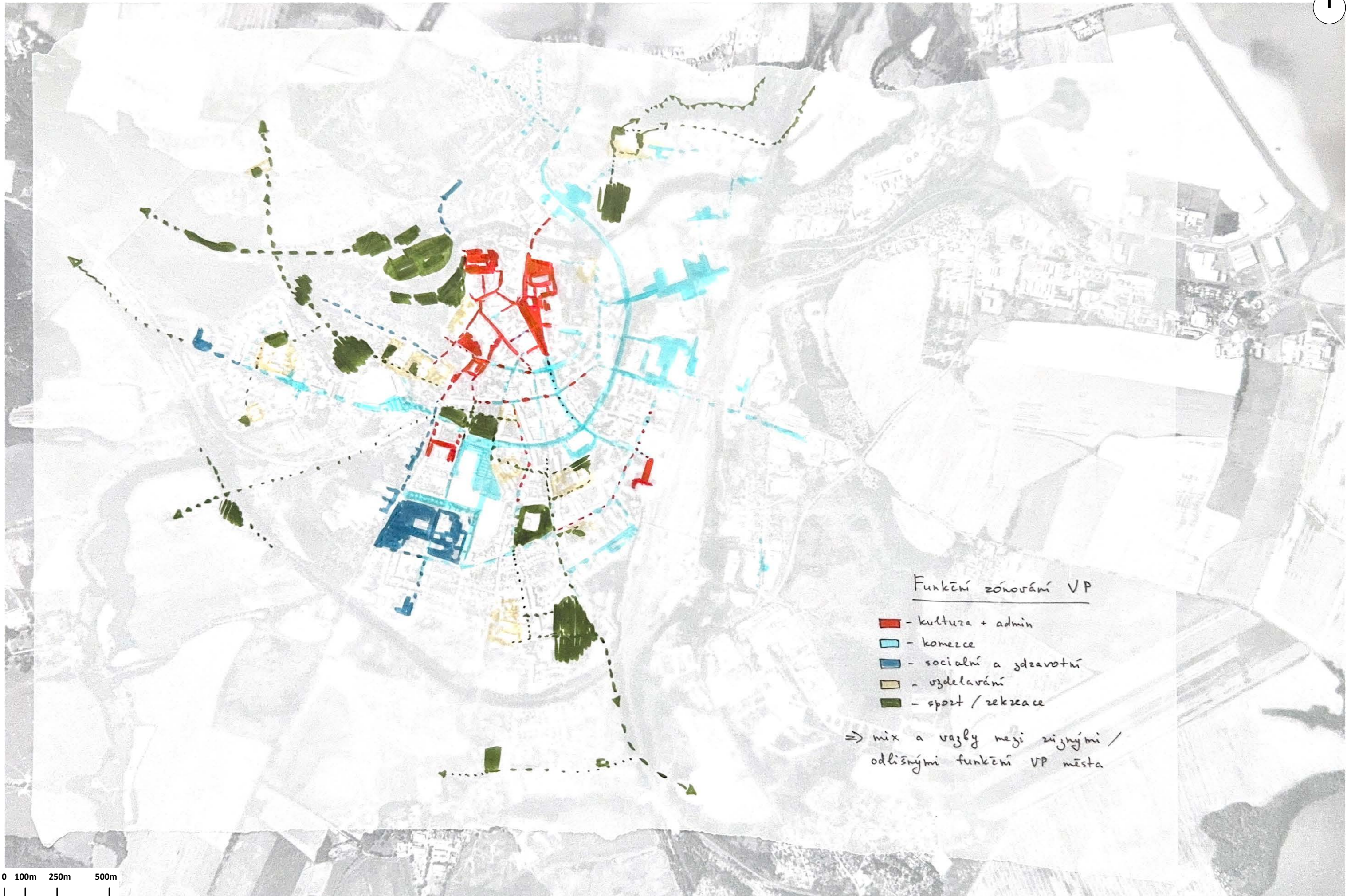

Funkční zónování / využití VP

- kultura / admin.
- školství / vzdělávání
- komerce (obchody / hotely / restaurace)
- sociální a zdravotní zařízení
- sport a rekreace
- průmysl a výroba
- tech. a dopravní infrastruktura

0 100m 250m 500m

Funkční zónování VP

- - kultura + admin
- - komerce
- - sociální a zdravotní
- - vzdělávání
- - sport / rekreace

⇒ mix a vazby mezi různými /
odlišnými funkčními VP města

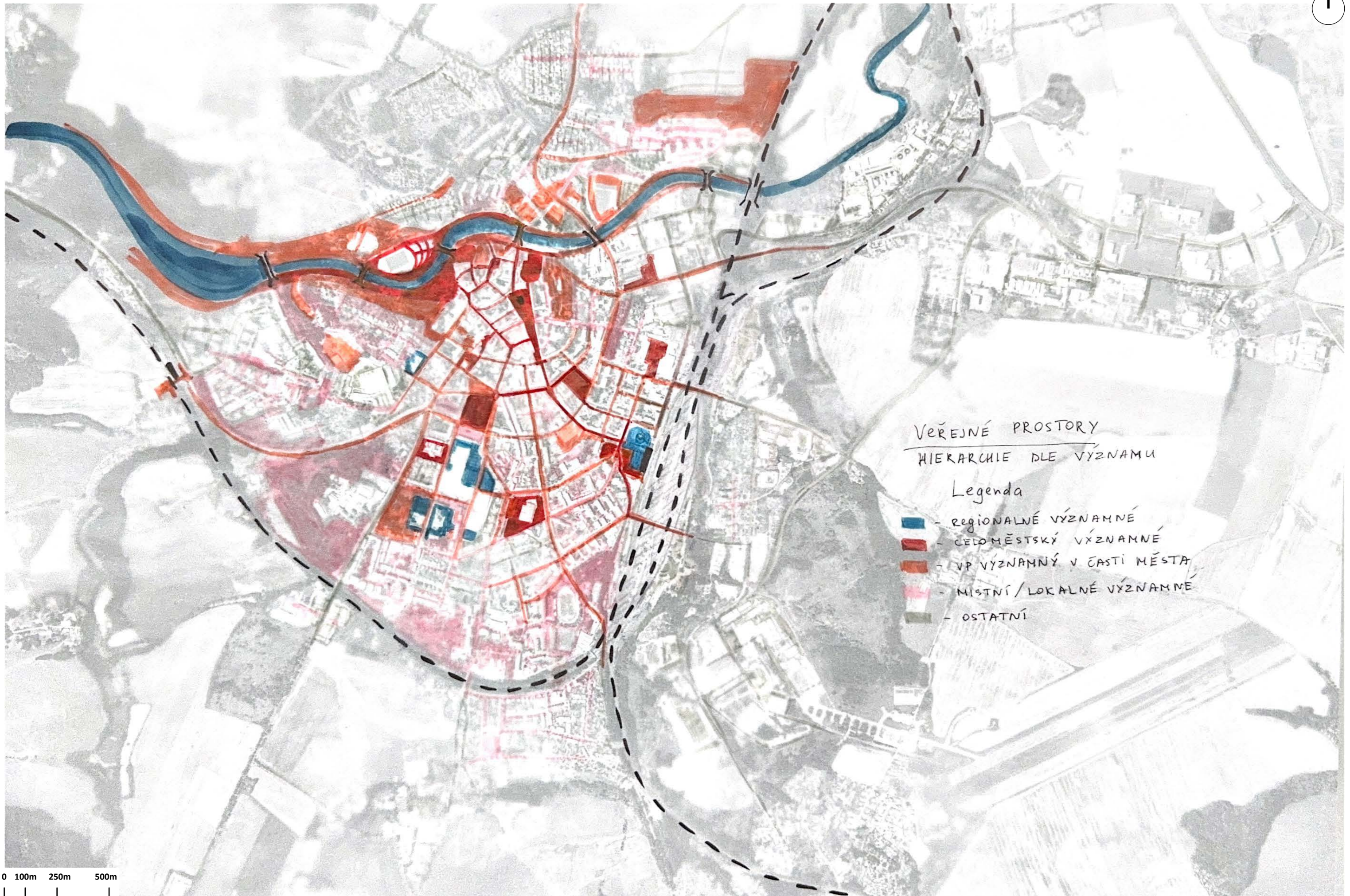
Funkční zónování / využití VP

- kultura / admin.
- školství / vzdělávání
- komerce (obchody / hotely / restaurace)
- sociální a zdravotní zařízení
- sport a rekreace
- průmysl a výroba
- tech. a dopravní infrastruktura

Funkční zónování

- kultura + admin
- komerce
- sociální a zdravotní
- vzdělávání
- sport / rekreace

vždy mají svůj význam /
... funkční využití města

VEŘEJNÉ PROSTORY
HIERARCHIE DLE VÝZNAMU

Legenda

- REGIONÁLNĚ VÝZNAMNÉ
- CELOMĚSTSKÝ VÝZNAMNÉ
- VP VÝZNAMNÝ V ČÁSTI MĚSTA
- MÍSTNÍ/LOKÁLNĚ VÝZNAMNÉ
- OSTATNÍ

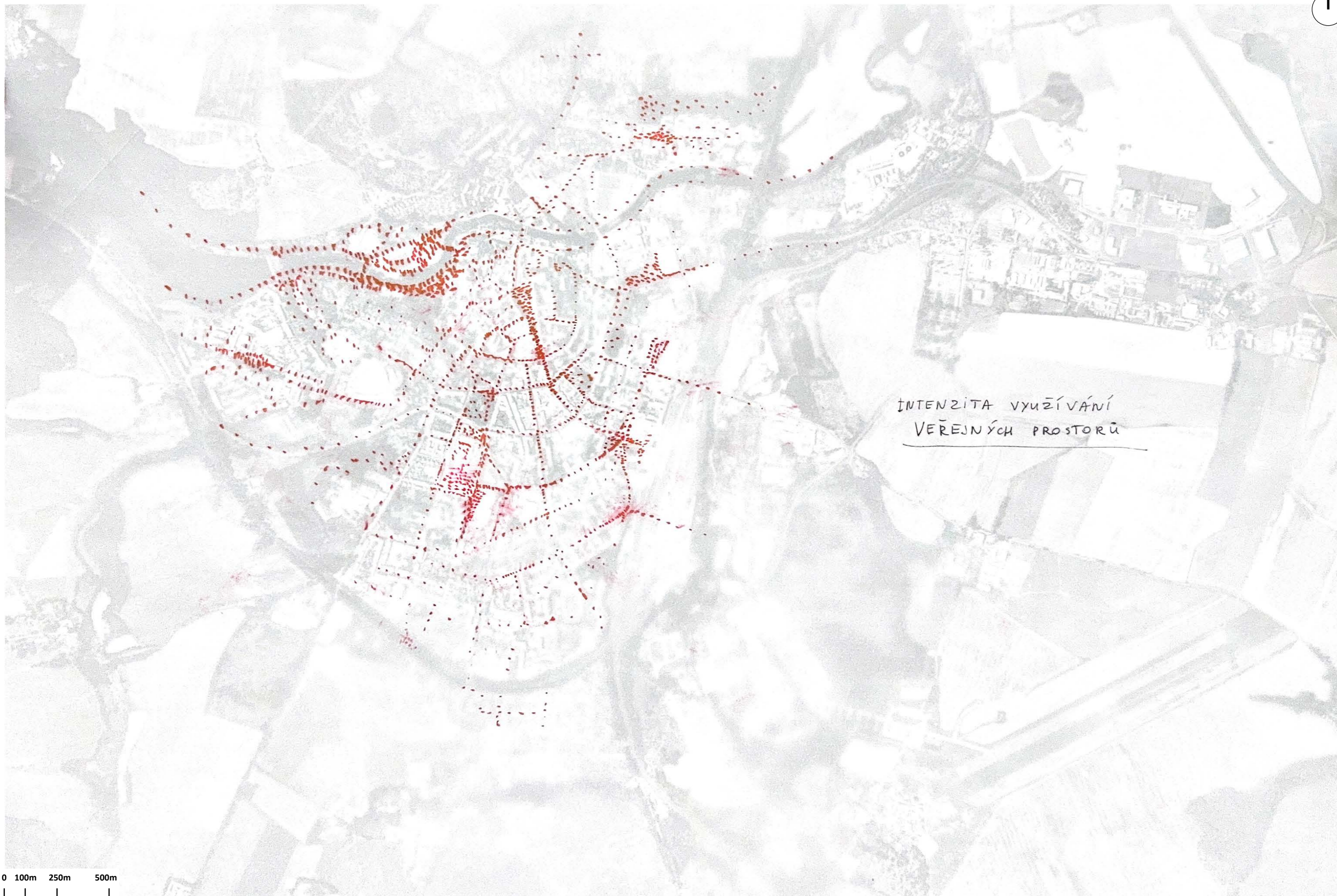
0 100m 250m 500m

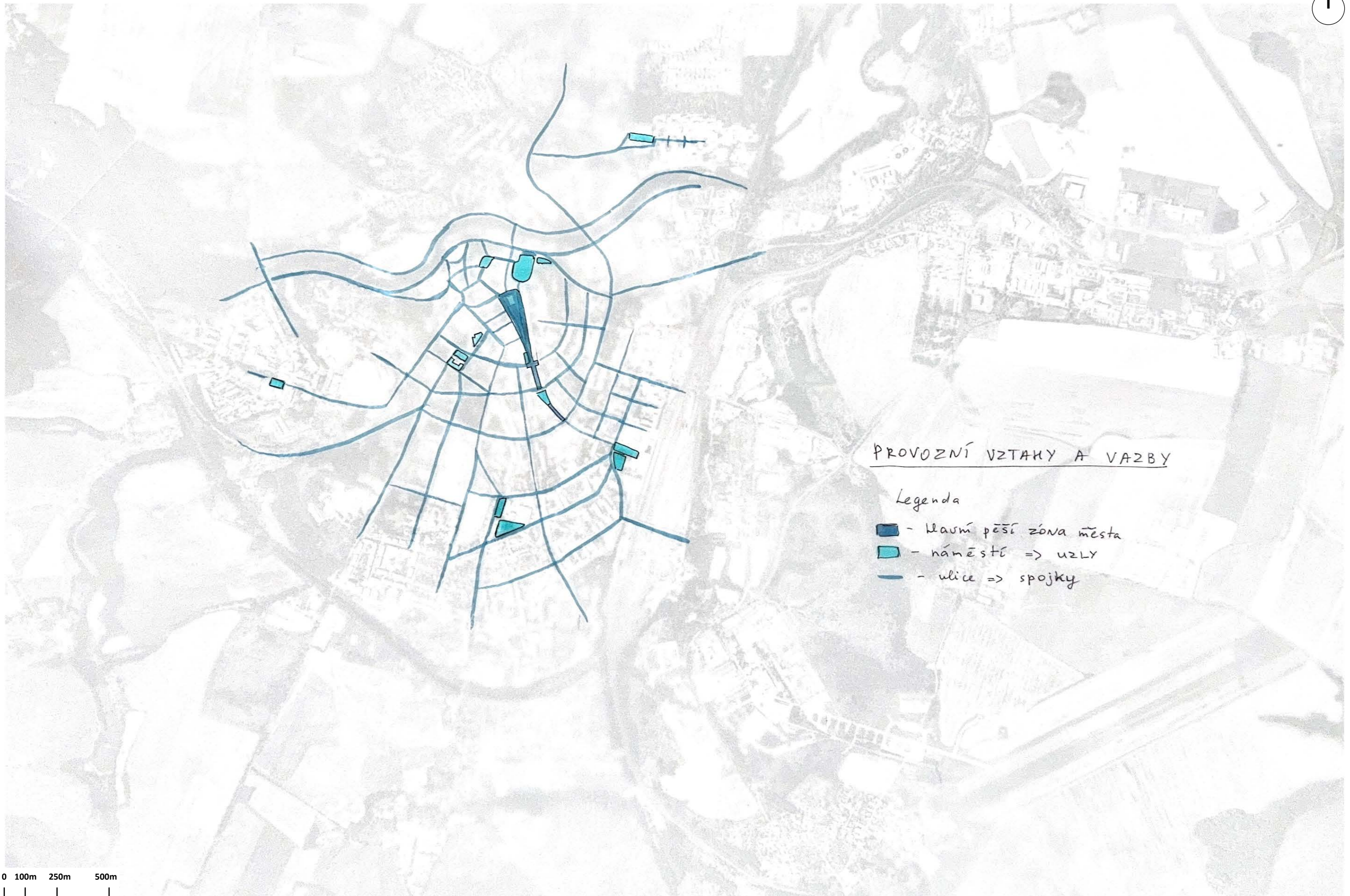

VEŘEJNÉ PROSTORY

Legenda

- - systém veřejných prostorů
- - aktivní parter

PROVOZNÍ VZTAHY A VAZBY

Legenda

- - hlavní pěší zóna města
- - náměstí => uzly
- - ulice => spojky

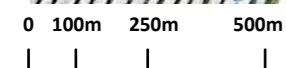

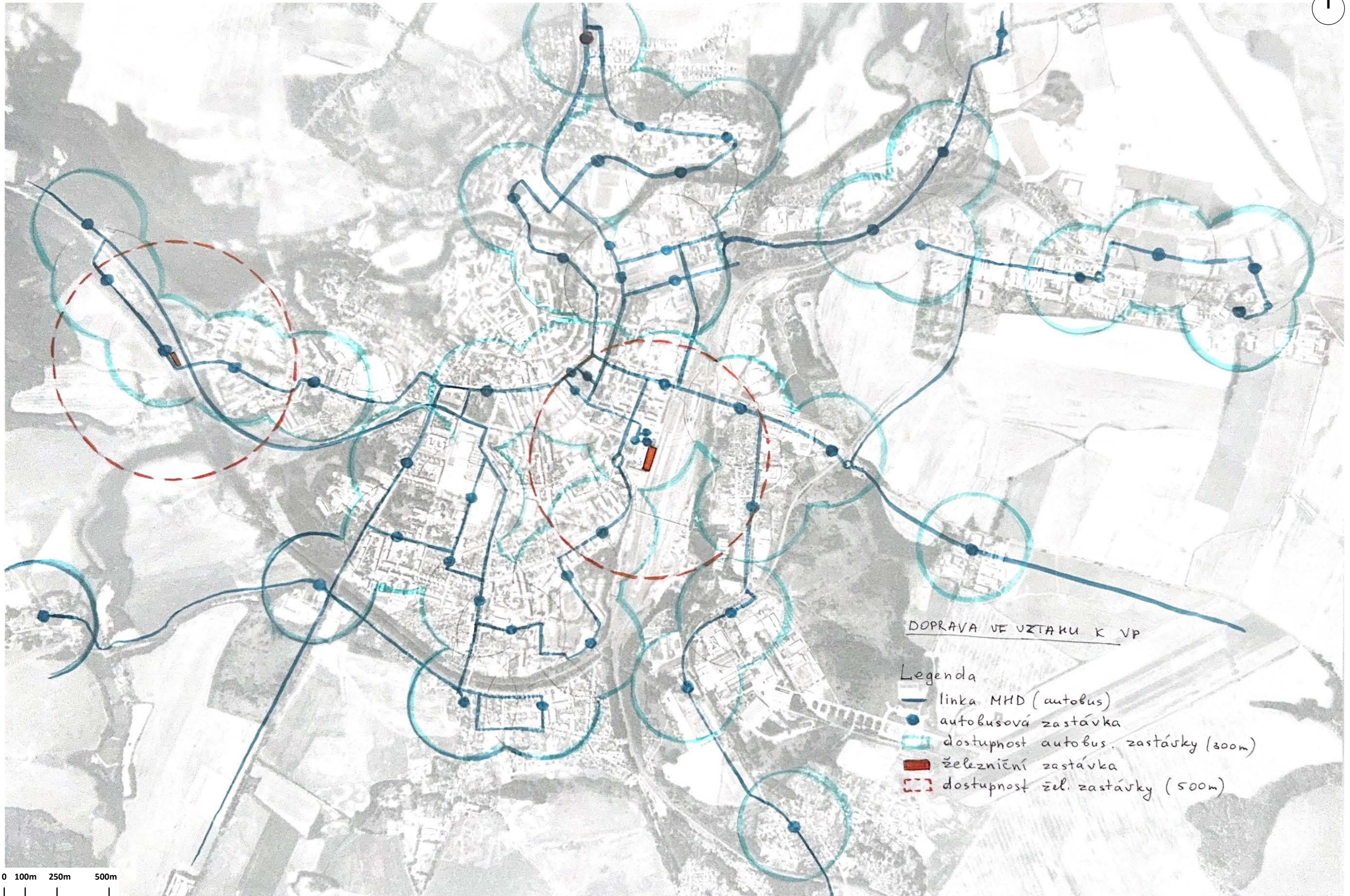
KRAJINA VE VZTAHU K
VEŘEJNÝM PROSTRANSTVÍM

Legenda

- městská zeleň
- sídlištní zeleň
- S - sportovní plochy
- stromořad
- ochranná zeleň
- přízodní / lesní plochy
- vodní plochy
- zlom terénu
- přehrada

v. N. Jesenice

DOPRAVA VE VZTAHU K VP

Legenda

- linka MHD (autobus)
- autobusová zastávka
- dostupnost autobus. zastávky (300m)
- železniční zastávka
- dostupnost žel. zastávky (500m)

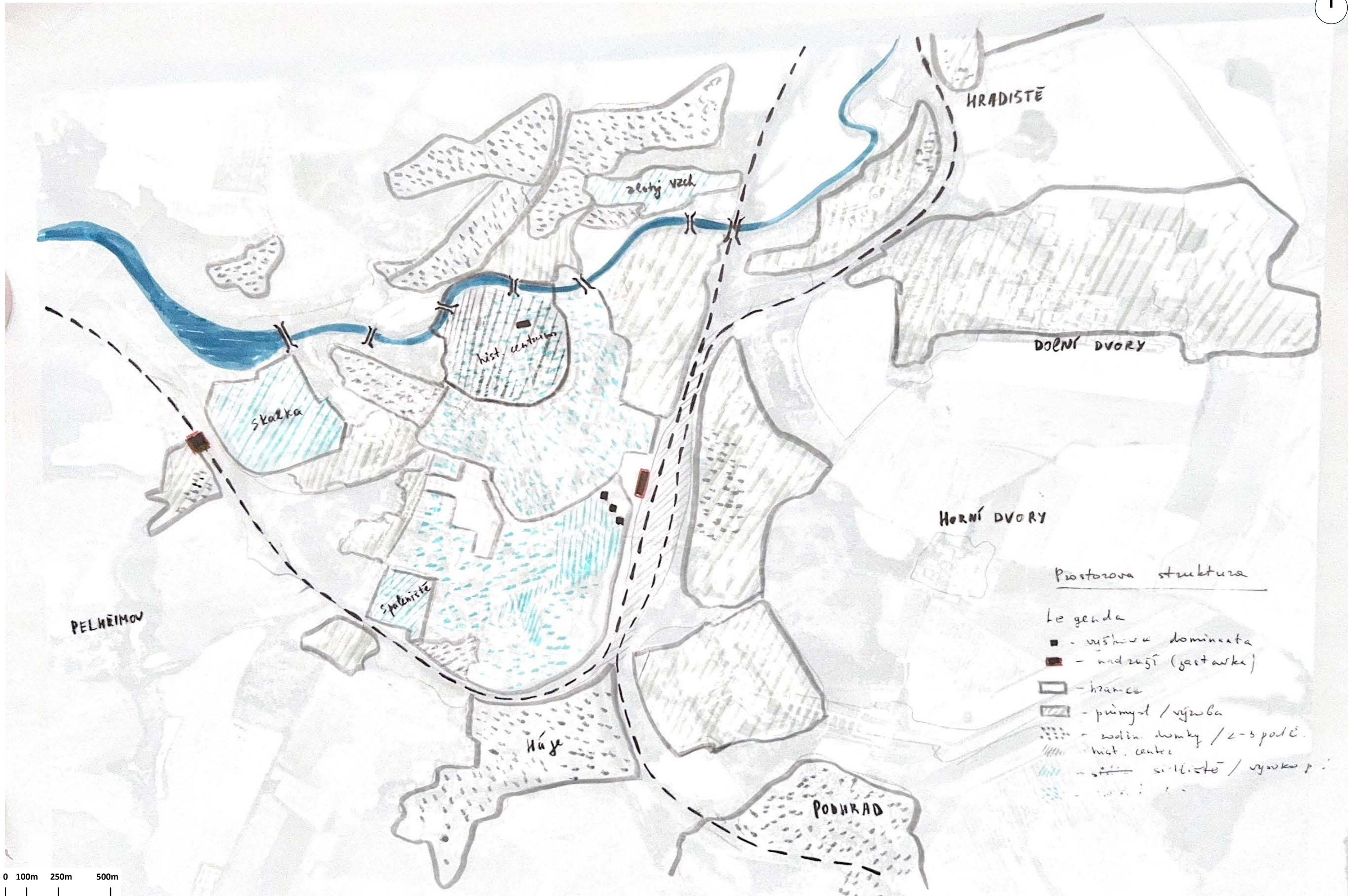

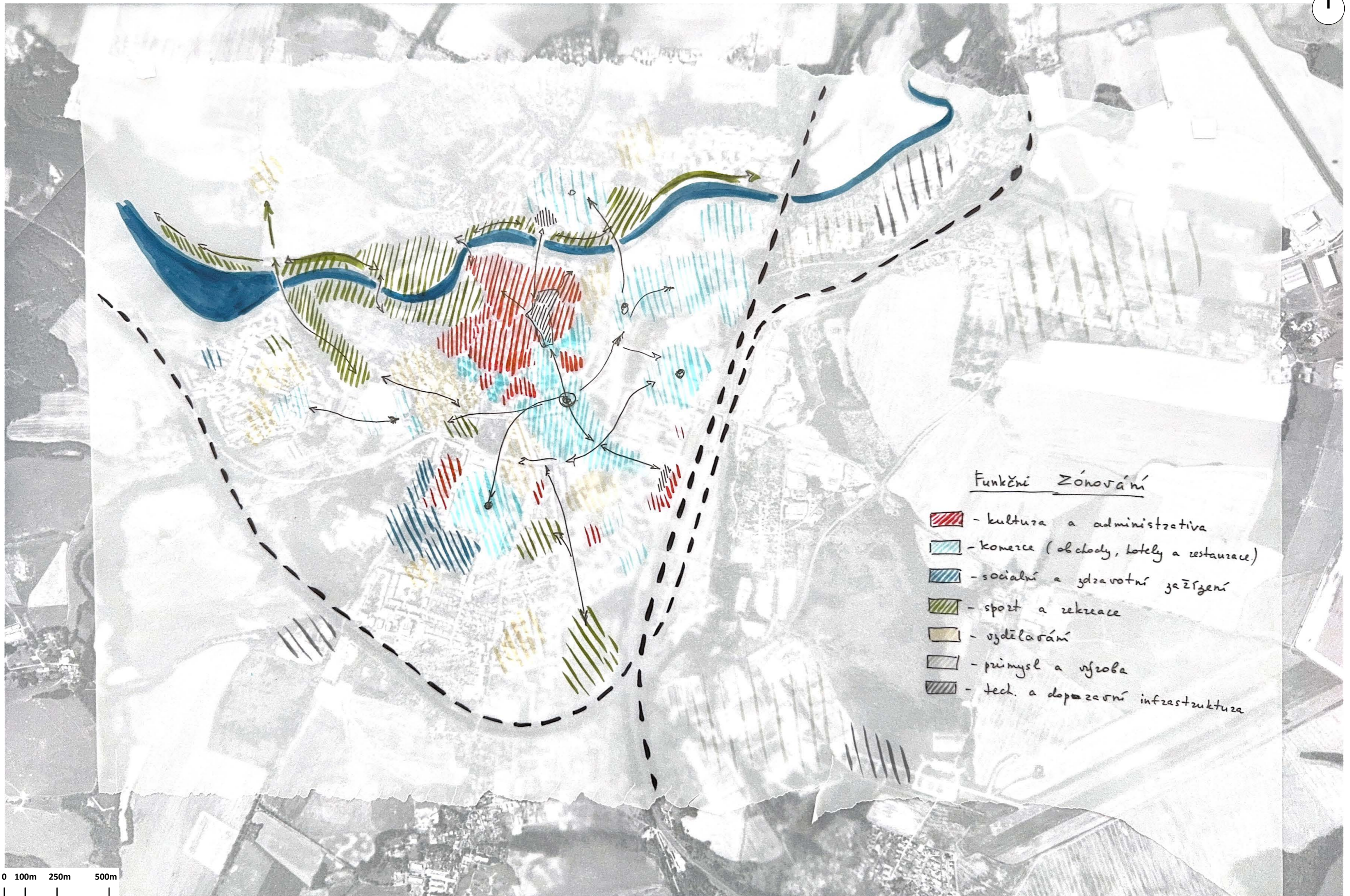

Vzdělávání ve vztahu k VP

Legenda :

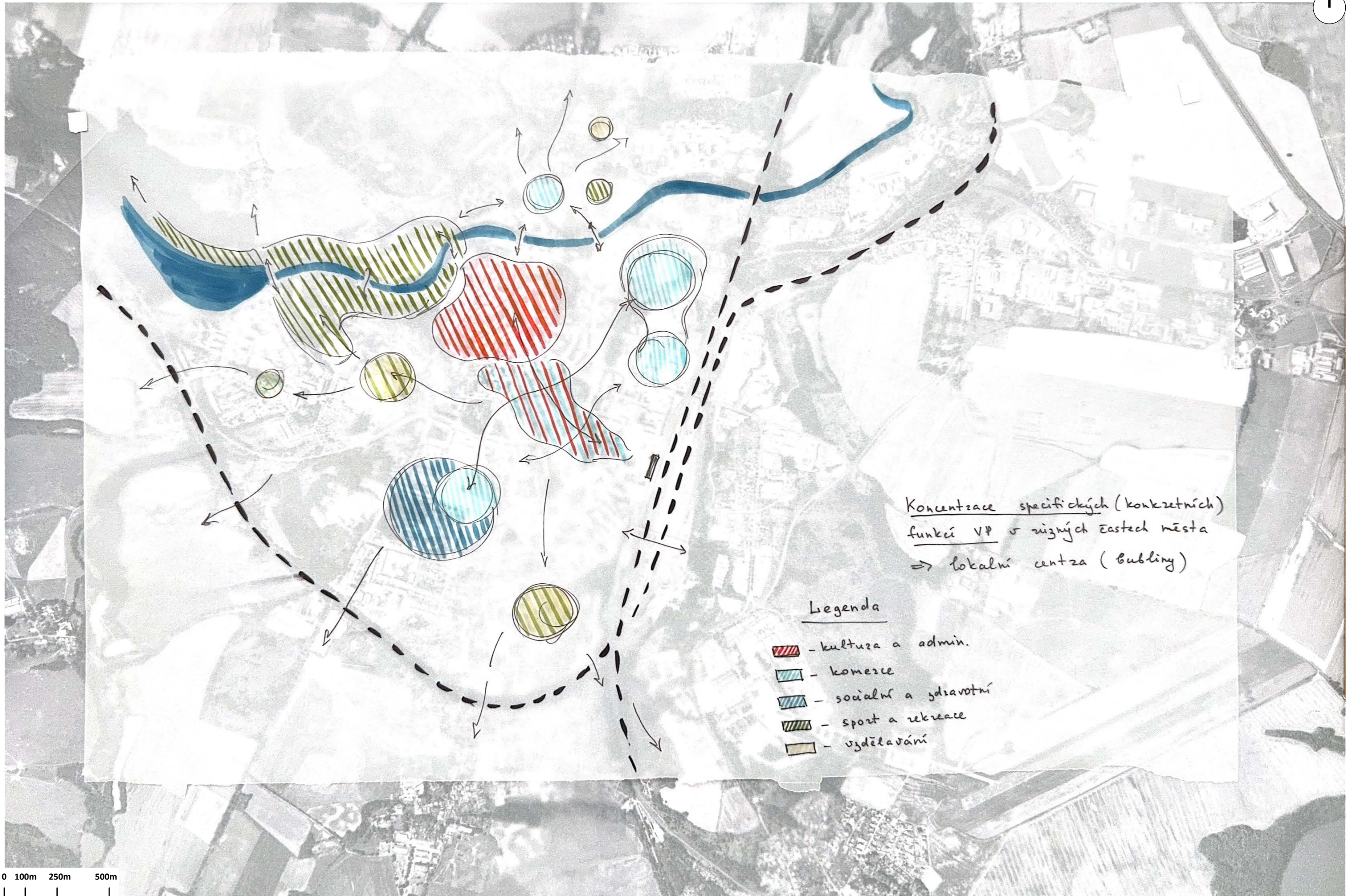
- - peši dostupnost ZŠ (800m)
- - peši dostupnost MŠ (400m)
- - MATĚŘSKÁ ŠKOLA
- ZŠ - ZÁKLADNÍ ŠKOLA
- - STŘEDNÍ/VYSOKÁ ŠKOLA

Funkční zónování

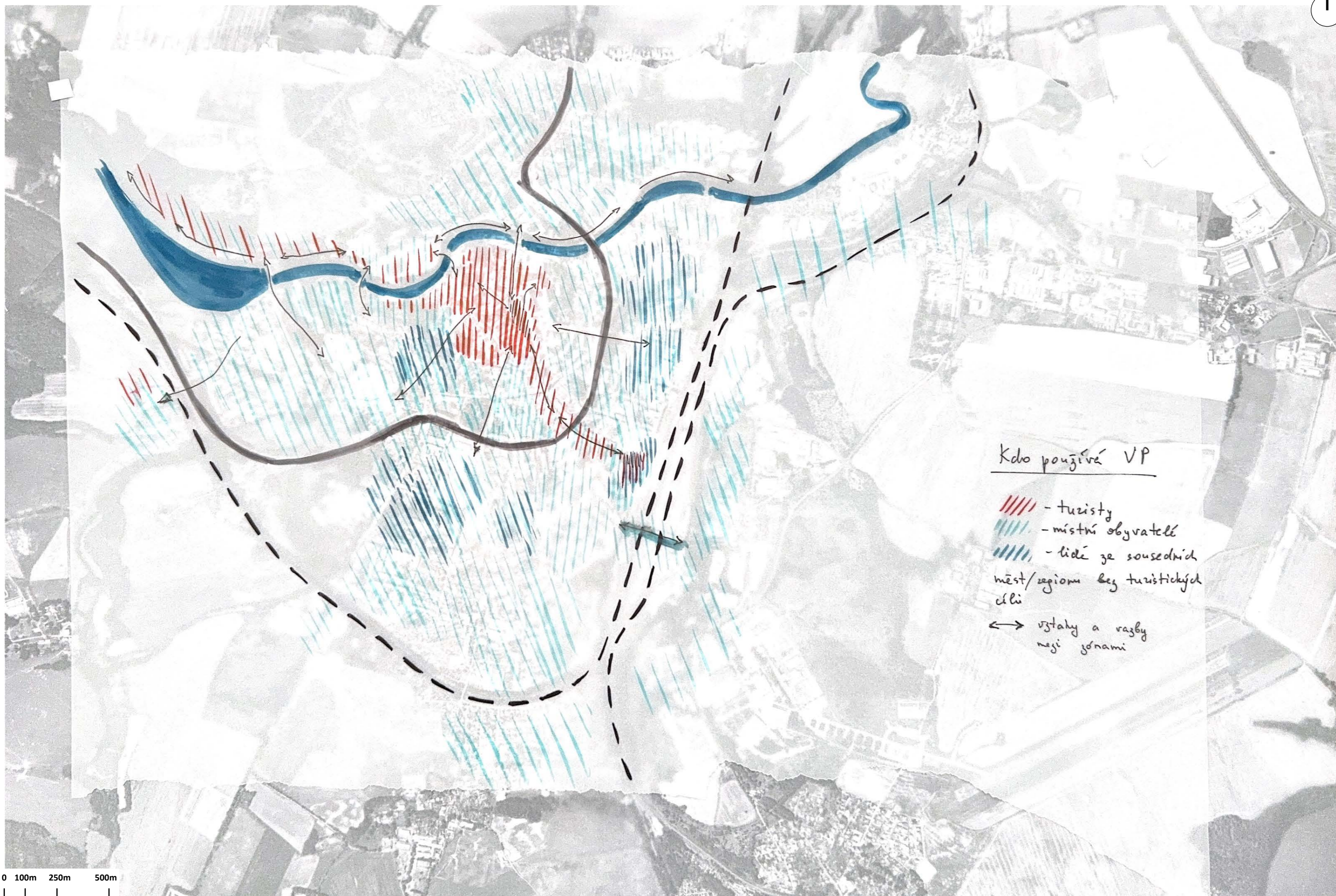
- - kultura a administrativa
- - komerce (obchody, hotely a restaurace)
- - sociální a zdravotní zařízení
- - sport a rekreace
- - vzdělávání
- - průmysl a výroba
- - tech. a dopravní infrastruktura

Koncentrace specifických (konkretních) funkcí VP v různých částech města
⇒ lokální centra (bubliny)

Legenda

- kultura a admin.
- komerce
- sociální a zdravotní
- sport a rekreace
- vzdělávání

ANALÝZA

HLAVNÍ PĚŠÍ ULICE V CENTRU MĚSTA (KOMPOZIČNÍ OSA)

S Hlavní pěší ulice v centru města představuje klíčovou kompoziční osu. Tato ulice je silně charakterizována bohatou nabídkou obchodů, veřejných aktivit a častým pohybem jak místních obyvatel, tak turistů. K jejím hlavním přednostem patří vysoký podíl aktivních parterů, jako jsou kavárny s terasami a obchodní prostory, které působí jako magnet pro návštěvníky. Dále se na této ulici nachází hlavní městské náměstí a další významné památky, čímž se stává atraktivní destinací pro širokou veřejnost.

Tato ulice je zároveň napojena na hlavní železniční stanici, což usnadňuje její přístupnost. V rámci odborné literatury, například v knize Petra Kratochvíla Městský veřejný prostor, je uvedena jako příklad kvalitního a úspěšného veřejného prostoru. Její úplná nepřístupnost pro motorová vozidla a umožnění pohybu pouze chodcům a cyklistům přispívá k její atraktivitě a komfortu uživatelů.

O V tomto kontextu by bylo vhodné zvážit strategické rozložení aktivit v historickém centru města tak, aby došlo k uvolnění centrální ulice a zároveň podpořil rozvoj a oživení přilehlých oblastí.

DOPRAVNÍ UZEL (VLAKOVÉ A AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ)

S Nespornou výhodou je těsná blízkost autobusového a vlakového nádraží a také jejich přímé napojení na hlavní centrální osu vedoucí do historického centra. Proto jsou také důležitými prvky sítě veřejných prostorů.

K nádraží přiléhá náměstí a veřejný parčík. Obecně dobře vybavený a organizovaný veřejný prostor, spousta prvků drobné architektury, jako jsou lavičky a odpadkové koše, a například boxy, kde si můžete nechat kolo a pokračovat v cestě vlakem.

O Rozvoj ekonomického potenciálu této lokality a přilákání podniků, které zpřijemní a zabezpečí tento veřejný prostor pro dlouhodobé rekreační a tranzitní využití.

PARKY A ZELENÁ INFRASTRUKTURA MĚSTA

S Zelená infrastruktura města je dobře rozvinutá a efektivně plní svou roli jako veřejný prostor. Lidé je využívají jak k tranzitu, procházkám, tak k dlouhodobému trávení volného času a rekreaci. Zvláště dobře se osvědčují městské parky v blízkosti zastávek veřejné dopravy nebo velkých veřejných budov a parky v blízkosti řeky.

Město také těží ze zelených alejí a stromořadí, která jsou součástí městských ulic a poskytují příjemné a zdravé prostředí pro chodce.

O Síť městské zeleně bude začleněna do veřejných prostranství a propojena s volnou krajinou, čímž doplní obraz města.

W Nadměrná frekvence lidí v této oblasti vede k situaci, kdy jsou sousední ulice méně využívány, což může být považováno za problém. Tento nerovnoměrný rozvoj aktivit může mít negativní dopad na širší městskou strukturu.

Dále je třeba vzít v úvahu, že úplná pěší přístupnost hlavní ulice může vést k koncentraci parkovaných automobilů v okolních oblastech, což zvyšuje jejich zatížení a negativně ovlivňuje kvalitu těchto prostor.

T Jediná věc je, že by mohlo hrozit, že historické centrum nakonec prostě ztratí svou přitažlivost.

O Dále rozvíjet sportovní a rekreační potenciál města a snažit se stále více propojovat sportovní zařízení s městskou zelení, zejména s olnou krajinou.

Klíčové je integrovat sportovní areály do širší sítě veřejných prostranství, zejména v oblastech města, kde jsou sportovní zařízení jednou z hlavních aktivit pro místní obyvatele.

S Přítomnost zelených zón a přírodních oblastí

Příležitost pro další rozvoj - tyto čtvrti ještě nejsou plně rozvinuté, což poskytuje příležitost pro rozšíření obytné a komerční zástavby.

Potenciál pro sportovní a rekreační zařízení - rozvoj sportovišť a zelených ploch může zlepšit kvalitu života místních obyvatel.

O Napojení na centrum a začlenění do systému veřejných prostranství, které zlepší kvalitu života místních obyvatel.

Přilákání investorů a rozvoj místní ekonomiky, zejména malých podniků.

S Hlavní pěší ulice v centru města představuje klíčovou kompoziční osu. Tato ulice je silně charakterizována bohatou nabídkou obchodů, veřejných aktivit a častým pohybem jak místních obyvatel, tak turistů. K jejím hlavním přednostem patří vysoký podíl aktivních parterů, jako jsou kavárny s terasami a obchodní prostory, které působí jako magnet pro návštěvníky. Dále se na této ulici nachází hlavní městské náměstí a další významné památky, čímž se stává atraktivní destinací pro širokou veřejnost.

O V tomto kontextu by bylo vhodné zvážit strategické rozložení aktivit v historickém centru města tak, aby došlo k uvolnění centrální ulice a zároveň podpořil rozvoj a oživení přilehlých oblastí.

DOPRAVNÍ UZEL (VLAKOVÉ A AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ)

S Nespornou výhodou je těsná blízkost autobusového a vlakového nádraží a také jejich přímé napojení na hlavní centrální osu vedoucí do historického centra. Proto jsou také důležitými prvky sítě veřejných prostorů.

K K nádraží přiléhá náměstí a veřejný parčík. Obecně dobře vybavený a organizovaný veřejný prostor, spousta prvků drobné architektury, jako jsou lavičky a odpadkové koše, a například boxy, kde si můžete nechat kolo a pokračovat v cestě vlakem.

O Rozvoj ekonomického potenciálu této lokality a přilákání podniků, které zpřijemní a zabezpečí tento veřejný prostor pro dlouhodobé rekreační a tranzitní využití.

PARKY A ZELENÁ INFRASTRUKTURA MĚSTA

S Zelená infrastruktura města je dobře rozvinutá a efektivně plní svou roli jako veřejný prostor. Lidé je využívají jak k tranzitu, procházkám, tak k dlouhodobému trávení volného času a rekreaci. Zvláště dobře se osvědčují městské parky v blízkosti zastávek veřejné dopravy nebo velkých veřejných budov a parky v blízkosti řeky.

Město také těží ze zelených alejí a stromořadí, která jsou součástí městských ulic a poskytují příjemné a zdravé prostředí pro chodce.

O Síť městské zeleně bude začleněna do veřejných prostranství a propojena s volnou krajinou, čímž doplní obraz města.

SPORTOVNÍ AREÁLY

S Ve městě existuje široká nabídka sportovních zařízení, která fungují efektivně a jsou pravidelně využívána obyvateli. Některé z těchto areálů mají výborné napojení na síť veřejných prostranství, což zajišťuje jejich snadnou přístupnost pro širokou veřejnost. Příkladem může být nový sportovní areál u řeky, jehož strategická poloha a dostupnost zajišťují, že je ideálním místem pro aktivní trávení volného času.

O Dále rozvíjet sportovní a rekreační potenciál města a snažit se stále více propojovat sportovní zařízení s městskou zelení, zejména s olnou krajinou.

Klíčové je integrovat sportovní areály do širší sítě veřejných prostranství, zejména v oblastech města, kde jsou sportovní zařízení jednou z hlavních aktivit pro místní obyvatele.

S Přítomnost zelených zón a přírodních oblastí

Příležitost pro další rozvoj - tyto čtvrti ještě nejsou plně rozvinuté, což poskytuje příležitost pro rozšíření obytné a komerční zástavby.

Potenciál pro sportovní a rekreační zařízení - rozvoj sportovišť a zelených ploch může zlepšit kvalitu života místních obyvatel.

O Napojení na centrum a začlenění do systému veřejných prostranství, které zlepší kvalitu života místních obyvatel.

Přilákání investorů a rozvoj místní ekonomiky, zejména malých podniků.

S Hlavní pěší ulice v centru města představuje klíčovou kompoziční osu. Tato ulice je silně charakterizována bohatou nabídkou obchodů, veřejných aktivit a častým pohybem jak místních obyvatel, tak turistů. K jejím hlavním přednostem patří vysoký podíl aktivních parterů, jako jsou kavárny s terasami a obchodní prostory, které působí jako magnet pro návštěvníky. Dále se na této ulici nachází hlavní městské náměstí a další významné památky, čímž se stává atraktivní destinací pro širokou veřejnost.

O V tomto kontextu by bylo vhodné zvážit strategické rozložení aktivit v historickém centru města tak, aby došlo k uvolnění centrální ulice a zároveň podpořil rozvoj a oživení přilehlých oblastí.

DOPRAVNÍ UZEL (VLAKOVÉ A AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ)

S Nespornou výhodou je těsná blízkost autobusového a vlakového nádraží a také jejich přímé napojení na hlavní centrální osu vedoucí do historického centra. Proto jsou také důležitými prvky sítě veřejných prostorů.

K K nádraží přiléhá náměstí a veřejný parčík. Obecně dobře vybavený a organizovaný veřejný prostor, spousta prvků drobné architektury, jako jsou lavičky a odpadkové koše, a například boxy, kde si můžete nechat kolo a pokračovat v cestě vlakem.

O Rozvoj ekonomického potenciálu této lokality a přilákání podniků, které zpřijemní a zabezpečí tento veřejný prostor pro dlouhodobé rekreační a tranzitní využití.

PARKY A ZELENÁ INFRASTRUKTURA MĚSTA

S Zelená infrastruktura města je dobře rozvinutá a efektivně plní svou roli jako veřejný prostor. Lidé je využívají jak k tranzitu, procházkám, tak k dlouhodobému trávení volného času a rekreaci. Zvláště dobře se osvědčují městské parky v blízkosti zastávek veřejné dopravy nebo velkých veřejných budov a parky v blízkosti řeky.

Město také těží ze zelených alejí a stromořadí, která jsou součástí městských ulic a poskytují příjemné a zdravé prostředí pro chodce.

O Síť městské zeleně bude začleněna do veřejných prostranství a propojena s volnou krajinou, čímž doplní obraz města.

W Některá sportovní zařízení jsou naopak oplocena a nejsou propojena s širší sítí veřejných prostranství, což omezuje jejich přístupnost a integraci do městského prostoru.

Některá sportoviště trpí špatnou dostupností veřejnou dopravou, což může omezovat jejich využití.

T Pokud nejsou sportovní areály dobře začleněny do sítě veřejných prostranství, mohou se stát izolovanými a pro občany obtížně dostupnými.

O Dále rozvíjet sportovní a rekreační potenciál města a snažit se stále více propojovat sportovní zařízení s městskou zelení, zejména s olnou krajinou.

Klíčové je integrovat sportovní areály do širší sítě veřejných prostranství, zejména v oblastech města, kde jsou sportovní zařízení jednou z hlavních aktivit pro místní obyvatele.

S Přítomnost zelených zón a přírodních oblastí

Příležitost pro další rozvoj - tyto čtvrti ještě nejsou plně rozvinuté, což poskytuje příležitost pro rozšíření obytné a komerční zástavby.

Potenciál pro sportovní a rekreační zařízení - rozvoj sportovišť a zelených ploch může zlepšit kvalitu života místních obyvatel.

O Napojení na centrum a začlenění do systému veřejných prostranství, které zlepší kvalitu života místních obyvatel.

Přilákání investorů a rozvoj místní ekonomiky, zejména malých podniků.

W Nedostatek sociální a obchodní infrastruktury a izolace od centra města. Mnoho z těchto oblastí trpí slabým napojením na hlavní městské uzly, což ztěžuje přístup k základním službám a kulturním aktivitám.

T V některých částech města chybí kulturní a rekreační zařízení, což omezuje výběr rekreačních a volnočasových aktivit.

Nedostatek náležitě pozornosti ze strany vlády a soukromých investorů může vést ke stagnaci rozvoje odlehlých oblastí a omezit jejich možnosti zlepšit infrastrukturu a kvalitu života.

Pokud nebude rozvoj těchto oblastí řádně naplánován, může dojít k neefektivnímu využití prostoru.

ANALÝZA

POZITIVA

S1. Blízkost německých hranic - ekonomický potenciál pro město, rozvoj turistického ruchu

S2. Vodní plochy města, které vytvářejí potenciál pro sport a rekreaci - městem protéká řeka Ohře, k městu na západě přiléhá vodní nádrž Skalka, na jihovýchodě vodní nádrž Jesenice.

S3. Železniční trať Cheb-Mariánské Lázně–Stříbro–Plzeň–Beroun-Praha

S4. Autobusové nádraží se nachází hned vedle hlavního vlakového nádraží

S5. Město se nachází v těsné blízkosti lázeňského trojúhelníku, který tvoří Františkovy Lázně, Mariánské Lázně a Karlovy Vary - také potenciál pro turistiku

S6. Historické jádro města a památkové rezervace (Špalíček, kostel sv. Mikuláše, Františkánský klášter, Chebský hrad)

S7. Pěší ulice (ul. Svobody), která spojuje historické centrum s vlakovým nádražím

S8. Síť cyklostezek, které vedou kolem města a přes jeho centrum a propojují je s volnou krajinou

S9. Promenáda, která spojuje město s řekou a přírodou, prochází centrem města.

S10. Promenáda podél řeky pokračuje do volné krajiny a zahrnuje cyklostezky

S11. Unikátní mosty přes řeku Ohři

S12. Kempy a turistické stezky v blízkosti vody a lesních ploch v okolí města

S13. Nový velký sportovní areál městského významu na břehu řeky v blízkosti centra města

S14. Sportovní areály, které jsou dobře propojeny s přírodou a veřejnými prostory

S15. Parky dobře začleněné do městské struktury

S16. Dostupnost města ke krajině, lesní plochy přiléhající k městu

S17. Síť zeleně navazující na veřejná prostranství («stromořadí», parky)

S18. Park se sportovním vybavením na břehu řeky

S19. Lávka pro pěší přes železniční trať

S20. Významný veřejný proctor

S21. Pěší zóna v centru města je dobře napojena na síť veřejných prostranství

NEGATIVA

W1. Železnice vytváří bariéru pro systém veřejných prostorů na východní a jižní straně území

W2. V některých oblastech je okolí řeky neupravené a pro člověka nepřístupné

W3. Silnice II. třídy uprostřed města jsou také svého druhu bariérami

W4. Město se rozvíjelo téměř jednosměrně (jihovýchodním směrem od historického centra), kvůli čemuž jsou sídliště severně od řeky dnes jakoby odříznuta od zbytku města, to platí i pro systém veřejných prostorů

W5. Nedostatečné využití potenciálu vodních ploch a řeky – a to konkrétně nedostatek pěších komunikací na některých úsecích v blízkosti řeky

W6. Výrazný zlom terénu - také bariéra pro systém veřejných prostorů

W7. Přerušení pěší zóny vozovkou a parkovištěm

W8. Otevřené parkoviště přímo před hlavním vchodem na nádraží

W9. Některé historické budovy na hlavních osách města jsou ve špatném stavu

W10. Nedostatečný počet zeleně (zejména stromů) na hlavním náměstí města (nám. Krále Jiřího z Poděbrad)

W11. Velkoplošná budova na hlavní kompoziční ose města s proporcemi, které nezapadají do okolní zástavby

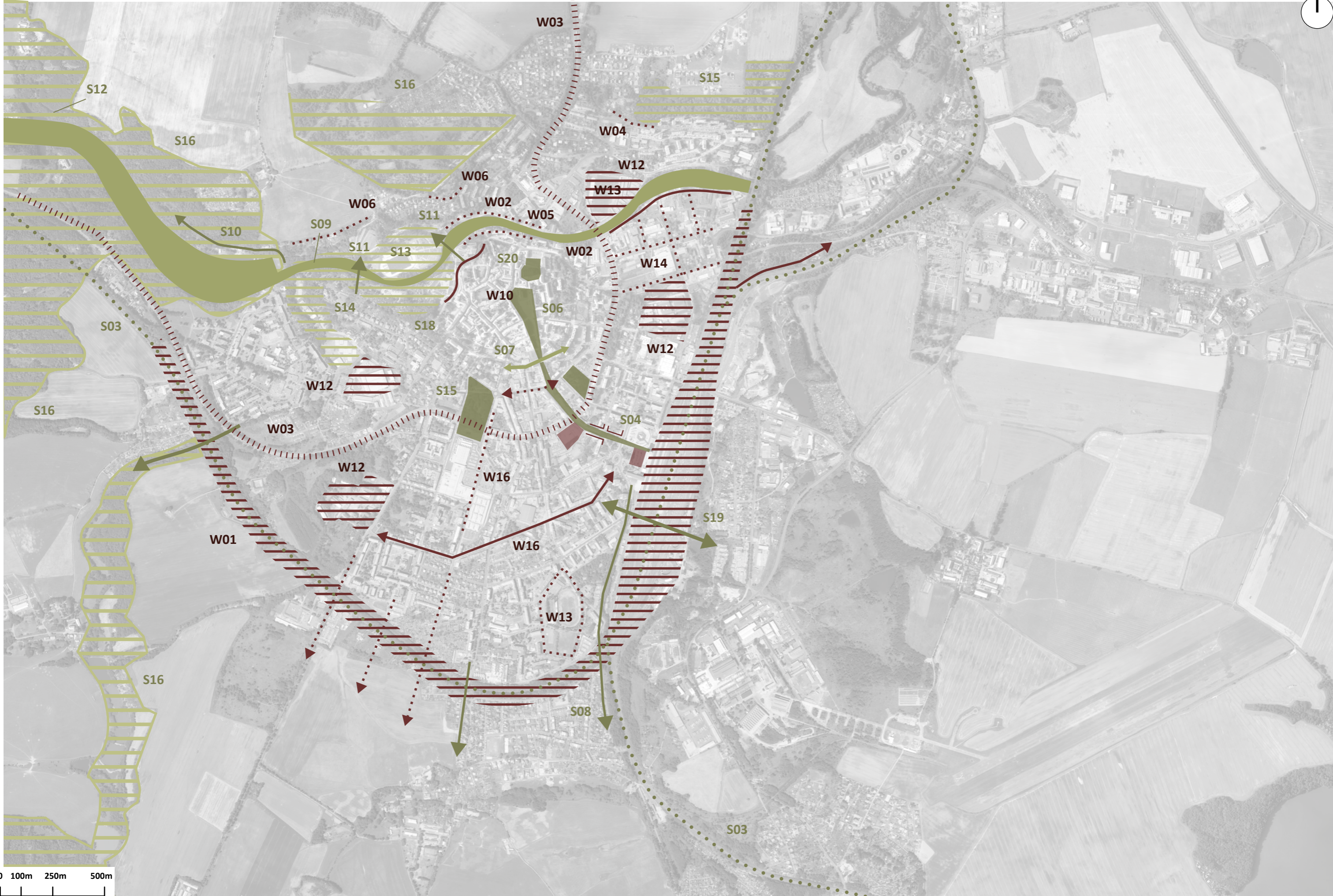
W12. Neorganizované, neuspořádané plochy (brownelds, garážové bloky) které kazí celkový obraz a pocit z přilehlých veřejných prostranství

W13. Sportovní zařízení, které je po obvodu oploceno, což je překážkou harmonického začlenění do systému veřejných prostranství

W14. Velkoplošné průmyslové nebo výrobní objekty s obvodovými ploty, které narušují prostupnost locality

W15. Nedostatek cyklostezek v některých úsecích, který narušuje celkový systém

W16. Nedostatečné propojení sítě městské zeleně (stromořadí v některých ulicích jsou přerušena

Na základě analýzy současného stavu veřejných prostor města Chebu vyplývá, že město má silnou strukturu v centru a v blízkosti historického jádra, které je zároveň dobře napojeno na dopravní uzly, jako jsou železniční a autobusové nádraží. Naopak v jiných, vzdálenějších částech města, zejména těch, které přiléhají k železnici, jsou veřejná prostranství mnohem méně rozvinutá. Tyto městské čtvrti tak nemají dostatečnou infrastrukturu pro chodce a cyklisty, což je činí více izolovanými a omezuje jejich vzájemné propojení.

Z tohoto důvodu bude jedním z hlavních záměrů mé diplomové práce obnovit síť veřejných prostor těchto oblastí tak, aby je propojovala a napojovala na centrum. Pozornost bude věnována vytváření kvalitních prostranství, která mohou sloužit jako místa pro setkávání obyvatel, kulturu, sport a rekreaci.

TÉMATA K ŘEŠENÍ

1. Vymezení systému veřejných prostorů celého města, prověření jejich přístupnosti a funkčnosti.
2. Vytvoření hierarchické struktury funkčních center města za účelem optimalizace využití veřejných prostranství.
3. Doplnění sítě veřejných prostorů o chybějící prvky a revitalizace stávajících veřejných prostranství
4. Doplnění pěších a cyklistických komunikací pro zlepšení prostupnosti lokality.
5. Propojení všech částí města prostřednictvím veřejných prostranství, a tím vytvoření harmonické jednotné sítě veřejných prostor.

ZDROJE

Knižné zdroje:

ČABLOVÁ, Markéta a Nadace PARTNERSTVÍ. Prostory: průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. 1. vyd. vyd. Brno: Pro Nadaci Partnerství vydala Partnerství, 2013. ISBN 8090491863

GEHL, Jan. Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství. Vyd. v češtině 1. vyd. Brno: Nadace Partnerství, 2000. ISBN 9788085834796

KRATOCHVÍL, Petr a Richard SENNETT. Architektura a veřejný prostor: texty o moderní a současné architektuře IV. Vyd. 1. vyd. Praha: Zlatý řez, 2012. ISBN 8090382649

KRATOCHVÍL, Petr. Městský veřejný prostor. Vydání první. vyd. Praha: Zlatý řez, 2015. ISBN 9788088033004

LYNCH, Kevin. Obraz města: The image of the city. 1. do češtiny přeložené vyd. vyd. Praha: Polygon, 2004. ISBN 9788072730940

Online zdroje:

Barcelona Nature Plan 2021-2030. Online. Dostupné z: <https://interlace-hub.com/barcelona-nature-plan-2021-2030>. [cit. 2025-01-09].

BERÁNEK, Matěj. Českobudějovický park umožňuje kontakt s řekou přímo ve městě. Online. Roč. 2024. Dostupné z: <https://www.asb-portal.cz/architektura/obcanske-stavby/exterior/ceskobudejovicky-park-umoznuje-kontakt-s-rekou-primo-ve-meste>. [cit. 2025-01-09].

Cheb. Oficiální web města. Online. Dostupné z: <https://www.cheb.cz/>. [cit. 2025-01-09].

Český statistický úřad. Online. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>. [cit. 2025-01-09].

ČÚZK: Geoportál. Online. Dostupné z: <https://cuzk.gov.cz/>. [cit. 2025-01-09].

Geoportál Cheb. Online. Dostupné z: <https://cheb.gepro.cz/#/>. [cit. 2025-01-09].

IPR. Manuál tvorby veřejných prostranství. Online. Dostupné z: https://iprpraha.cz/uploads/assets/manual_tvorby_veřejnych_prostranstvi/pdf/C.2.pdf. [cit. 2025-01-09].

Koncepce veřejných prostranství ve městě Olomouci (KVP). Online. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/verejna-prostranstvi/kvp>. [cit. 2025-01-09].

Manuál pro rozvoj veřejných prostranství města Humpolce. Online. Dostupné z: <https://www.okplan.cz/cs/manual>. [cit. 2025-01-09].

Old Maps Online. Online. Dostupné z: <https://www.oldmapsonline.org/en/Plze%C5%88?gid=75c7d9f7-1a3a-5cbe-81b6-50c068dab064#position=11.9692/49.742/13.3749&year=1790>. [cit. 2025-01-09].

Principy tvorby veřejných prostranství. Online. Dostupné z: <https://kambрно.cz/wp-content/uploads/2019/10/PTVP-full.pdf>. [cit. 2025-01-09].

Turistické infocentrum Cheb. Online. Dostupné z: <https://tic.cheb.cz/>. [cit. 2025-01-09].

Územní studie veřejných prostranství Černošice. Online. Dostupné z: <https://www.mestocernosice.cz/mesto/uzemni-planovani/up-rp-a-us-mesta-cernosice/platne-1/uzemni-studie-verejnych-prostranstvi-cernosice/>. [cit. 2025-01-09].

Územní studie veřejných prostranství města Chrudim. Online. Dostupné z: <https://www.chrudim.eu/dotace/obdrzene-dotace/uzemni-studie-verejnych-prostranstvi-mesta-chrudim/>. [cit. 2025-01-09].

Územní studie veřejných prostranství města Hořice. Online. Dostupné z: <https://www.horice.org/uzemni-studie-verejnych-prostranstvi-mesta-horice/ds-1142>. [cit. 2025-01-09].

Obrázkové zdroje:

Obr. 1 - 2
Online. Dostupné z: <https://www.horice.org/uzemni-studie-verejnych-prostranstvi-mesta-horice/ds-1142>.

Obr. 3 - 4
Online. Dostupné z: <https://www.mestocernosice.cz/mesto/uzemni-planovani/up-rp-a-us-mesta-cernosice/platne-1/uzemni-studie-verejnych-prostranstvi-cernosice/>.

Obr. 5 - 6
Online. Dostupné z: <https://www.chrudim.eu/dotace/obdrzene-dotace/uzemni-studie-verejnych-prostranstvi-mesta-chrudim/>.

Obr. 7 - 10
Online. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/verejna-prostranstvi/kvp>.

Obr. 11
Online. Dostupné z: <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jsui/handle/11703/123630>

Obr. 12 - 13
Online. Dostupné z: <https://www.okplan.cz/cs/manual>. [cit. 2025-01-09].

Obr. 14 - 16
Online. Dostupné z: <https://www.asb-portal.cz/architektura/obcanske-stavby/exterior/ceskobudejovicky-park-umoznuje-kontakt-s-rekou-primo-ve-meste>